

ПРОТОКОЛ

№ 118

София, 26.04.2024 година

Днес, 26.04.2024 г. от 10:02 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха М. Димитров – директор на дирекция „Природен газ“, Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-549 от 24.04.2024 г., проект на решение и проект на съвместно решение на регулаторните органи на Р България и Р Гърция относно: одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Комотини“.

Работна група: Милен Димитров; Елена Маринова;
Ремзия Тахир; Росица Тодорова; Людмила Ненова;
Александра Димитрова; Мариана Сиркова;
Дарина Кавалова; Любослава Джоргова;
Рада Башлиева; Теодор Хиков.

2. Доклад с вх. № Е-Дк-550 от 24.04.2024 г., проект на решение и проект на съвместно решение на регулаторните органи на Р България и Р Гърция относно: одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Стара Загора“.

Работна група: Милен Димитров; Елена Маринова;

Ремзия Тахир; Росица Тодорова; Людмила Ненова;
Александра Димитрова; Мариана Сиркова;
Дарина Кавалова; Любослава Джоргова;
Рада Башлиева; Теодор Хиков.

3. Доклад с вх. № Е-Дк-551 от 24.04.2024 г. и проект на решение относно одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. – „Негро вода 1/Кардам“.

Работна група: Милен Димитров; Елена Маринова;
Ремзия Тахир; Росица Тодорова; Михаела Андреева;
Александра Димитрова; Ралица Караконова;
Дарина Кавалова; Любослава Джоргова;
Рада Башлиева; Теодор Хиков.

4. Доклад и проект на решение относно одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. – „Кулата/Сидирокастро“.

Работна група: Милен Димитров; Елена Маринова;
Ремзия Тахир; Росица Тодорова; Хриси Йорданова;
Александра Димитрова; Ралица Караконова;
Дарина Кавалова; Любослава Джоргова;
Рада Башлиева; Теодор Хиков.

5. Доклад с вх. № Е-Дк-548 от 24.04.2024 г. относно извънредна проверка по документи и на място за изпълнение на условията на Лицензия № Л-135-07/13.08.2004 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия“, издадена на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, разпоредена със Заповед на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране.

Работна група: Сава Цеков; Георги Паунов; Емил Кръстев.

По т.1. Комисията, след като разгледа Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Комотини“, установи следното:

На основание чл. 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежови кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 (Регламент (ЕС) 2017/459) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) с писмо с вх. Е-15-59-10 от 02.04.2024 г. на „Ай Си Джи Би“ АД е сезирана с искане за одобряване на предложение за Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Комотини“ (Проект за добавен капацитет). В тази връзка, със Заповед № 3-Е-121 от 23.04.2024 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши преглед на Проекта за добавен капацитет. С писмо с изх. № Е-15-59-10 от 16.04.2024 г. КЕВР е изискала от „Ай Си Джи

Би“ АД да представи обосновка за формирането на използвания в Проекта за добавен капацитет коефициент f , както и обосновка за формирането на настоящата стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на дружеството. Изисканата информация е представена на КЕВР с писмо с вх. № Е-15-59-10 от 19.04.2024 г.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в документите по административната преписка, КЕВР установи следното:

За установяване на необходимостта от добавен капацитет в дадена точка на междусистемно свързване, веднага след започването на ежегодния търг за годишен капацитет и най-малко всяка нечетна година операторите на преносни системи, сътрудничейки си, оценяват пазарното търсене на добавен капацитет и извършват технически проучвания с оглед на осъществяването на проекти за добавен капацитет за общите си точки на междусистемно свързване – член 26, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459. Предвид това, „Ай Си Джи Би“ АД и National Natural Gas System Operator S.A. (DESFA) са извършили оценка на пазарното търсене по реда на този регламент и въз основа на получените необвързващи оферти от ползвателите, газопреносните оператори са изготвили доклад за оценката на пазарното търсене със заключение да се започне проект за добавен капацитет. Докладът е публикуван на интернет страниците на дружествата, съгласно чл. 26, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/459.

В изпълнение на член 27, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/459 „Ай Си Джи Би“ АД и DESFA са провели съвместна обществена консултация на Проекта за добавен капацитет в периода от 7 февруари 2024 г. до 8 март 2024 г., по време на която DESFA е получило две становища от заинтересовани страни, които са отразени в проекта.

Според член 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/456 проектът за добавен капацитет се публикува от участващите оператори на преносни системи на един или няколко официални езика на държавата членка и в рамките на възможното на английски език и съдържа най-малко следната информация: всички нива на предлагане, отразяващи обхвата на очакваното търсене на добавен капацитет в съответните точки на междусистемно свързване, в резултат на обществената консултация и оценката на пазарното търсене; общи правила и условия, които един ползвател на мрежата трябва да приеме, за да участва и да получи достъп до капацитет във фазата на обвързващо разпределяне на капацитет в рамките на процедурата за добавен капацитет, включително всякакви обезпечения, които ползвателите на мрежата трябва да представят, както и разпоредби как се действа съгласно договора при евентуални закъснения в предоставянето на капацитет или в случаи на прекъсване на изпълнението на проекта; графици за проекта за добавен капацитет, включително всички изменения след консултацията, както и мерки за избягването на забавяния и за свеждането до минимум на въздействието на забавянията; параметрите за извършване на проверката за икономическата целесъобразност; дали може да бъде поискано по изключение допълнително удължаване с най-много 5 години на времеви хоризонт за договаряне на капацитет в допълнение към вече разрешения период от най-много 15 години след началото на експлоатацията; когато е приложимо, предложеният алтернативен механизъм за разпределяне, включително неговата обосновка, както и условията, одобрени от оператора на преносната система за обвързващия етап; когато към проекта за добавен капацитет се прилага подход с фиксирана цена - елементите, описани в член 24, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460). В изпълнение на посочената разпоредба, след приключване на съвместната обществена консултация и на фазата на проектиране „Ай Си Джи Би“ АД и DESFA са публикували Проекта за добавен капацитет на интернет страниците на дружествата.

Проектът за добавен капацитет има за цел да увеличи техническия капацитет в точката на междусистемно свързване „Комотини“ (ТС „Комотини“), като „Ай Си Джи Би“ АД и DESFA предвиждат да предлагат групиран капацитет в посока в посока от газопреносната система на DESFA към газопровода IGB. Нивото на предлагане на дългосрочния добавен капацитет, който операторите на газопреносни системи ще предлагат в обвързващата фаза на подаване на оферти по Проекта за добавен капацитет, както следва: в посока от газопреносната система на DESFA към газопровода IGB твърд добавен капацитет 53 242 150 kWh/ден/година и предлаган твърд добавен капацитет 47 917 935 kWh/ден/година. На входа на газопровода IGB твърдят добавен капацитет ще бъде групиран с обединения капацитет на ТС Amfitriti или Kipi от страната на DESFA на изхода на газопреносната система на DESFA. Ползвателите трябва да подават свързани оферти към DESFA, свързващи входните точки Amfitriti или Kipi с изходната точка Комотини.

„Ай Си Джи Би“ АД е посочило, че разходите за осъществяване на необходимите инвестиции за реализиране на Проекта за добавен капацитет са оценени от дружеството в диапазона от 4,0 до 4,5 милиона евро. Предвид разпоредбата на член 22, параграф 3, изр. 1 от Регламент (ЕС) 2017/456, изпълнението на инвестициите ще започне в случай, че „Ай Си Джи Би“ АД получи положителен резултат от проверката за икономическа целесъобразност и след като участниците на пазара се ангажират да закупят адекватни количества добавен капацитет в годишния търг за продукти през юли 2024 г.

Добавеният капацитет по проекта ще бъде предлаган като групиран продукт от „Ай Си Джи Би“ АД от датата на търговска експлоатация – четвърто тримесечие на 2026 г., а от DESFA не по-рано от датата на въвеждане в експлоатация на проекта Karperi – Komotini, която е предвидена за второто тримесечие на 2027 г. и в зависимост от избория от DESFA проект за разширение: при пълно разширение – четвърто тримесечие на 2029 г.; при частично разширение – второ тримесечие на 2029 г. и при ограничено разширение – четвърто тримесечие на 2028 г.

Проектът за добавен капацитет, предложен от операторите на преносни системи - „Ай Си Джи Би“ АД и DESFA, съдържа всички формални елементи, необходими за неговото одобряване, посочени в член 25, параграф 1 и член 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459. Производството по одобряване на Проекта за добавен капацитет е регламентирано в глава V от Регламент (ЕС) 2017/459. Съгласно чл. 28, параграф 1 от този регламент след подлагането на обществена консултация на проекта за добавен капацитет и приключването на фазата на проектиране участващите оператори на преносни системи предават предложението за проект за добавен капацитет на съответните национални регулаторни органи за съгласувано одобряване – КЕВР и Регулаторният орган за енергия, отпадъци и вода на Р Гърция (Регулаторният орган на Р Гърция).

Реализацията на проектите за добавен капацитет е предпоставена от получаването на положителен резултат от проверката на икономическата целесъобразност на всяко ниво на предлагане на проект за добавен капацитет по член 22, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459. Според посочената разпоредба националният регулаторен орган определя дали тази проверка ще се извършва от оператора (операторите) на преносни системи или от националният регулаторен орган .

На следващо място, според член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459 при прилагането на проверката за икономическа целесъобразност националният регулаторен орган определя нивото на коефициента f за дадено ниво на предлагане. Съгласно член 25, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459 за даден проект за добавен капацитет операторите на преносна система представят за одобрение на съответните национални регулаторни органи информация за всяко ниво на предлагане, както следва: в случай на отделни проверки или обща проверка за икономическа целесъобразност се прилагат референтните цени, прогнозираны за времеви хоризонт на първоначалното предлагане на добавен

капацитет, които се използват за изчисляването на параметрите, посочени съответно в член 22, параграф 1, буква а) и член 24, параграф 2, буква а); в случай на отделни проверки или обща проверка за икономическа целесъобразност се прилагат параметрите, посочени съответно в член 22, параграф 1, букви б) и в) и член 24, параграф 2, букви б) и в); ако е приложимо, диапазона на нивото за задължителната минимална тръжна надбавка по член 33, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/460 за всяко ниво на предлагане и за всяка точка на междусистемно свързване, приложени в първия и евентуално в следващи търгове, на които се предлага добавеният капацитет, както е определено в член 33, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/460.

Според член 30, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/459 алтернативен механизъм за разпределяне може да се използва с одобрението на националните регулаторни органи, когато въз основа на оценката на пазарното търсене или обществената консултация има основания да се заключи, че търгът с явно наддаване и периодично повишаване на тръжната цена не е подходящ и че проектът за добавен капацитет обхваща повече от две входно-изходни системи, като в хода на процедурата за разпределяне се изискват оферти за покупка за няколко точки на междусистемно свързване и оферти за покупка с продължителност повече от една година. В мрежа с алтернативен механизъм за разпределяне ползвателите на мрежата могат да представят обвързващи оферти за условно договаряне на капацитет, ако е спазено поне едно от следните условия: а) поети задължения, свързани със задължения в други точки на междусистемно свързване или изключващи такива задължения; б) поети задължения в рамките на различни стандартни годишни продукти за капацитет в дадена точка на междусистемно свързване; в) поети задължения, зависещи от разпределението на конкретен или минимален размер капацитет – член 30, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/459.

Изказвания по т.1.:

Ел. Маринова: Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на Комисията. Двата преносни оператора, този на гръцката газопреносна система и „Ай Си Джи Би“ АД, са сезирали българския и гръцки регулаторен орган с искане за одобряване на Проекта за добавен капацитет в точката на междусистемно свързване на газопреносните системи, които оперират тези оператори, „Комотини“. В този случай, тъй като единият от преносните оператори е междусистемен преносен оператор, всички негови искания във връзка с регулаторни правомощия се преценяват и по тях се взима съвместно решение от двата регулаторни органа – гръцкия и българския. Така че в този случай процедурата предвижда решението по това искане на гръцкия преносен оператор и на „Ай Си Джи Би“ АД също да завърши със съвместно решение между българския и гръцкия регулаторен орган. В тази връзка са направени съответните работни анализи и съгласувания с гръцкия регулаторен орган, за да се стигне в процеса на работа до общо виждане по отношение на текста на това съвместно решение. Иначе процедурата за добавяне на капацитет се развива по правилата на Регламент (ЕС) 2017/459. Това е регламентът за установяване на мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи. Тази процедура започва с оценка на пазарното търсене, която съответните оператори на газопреносни системи започват да извършват след съответния ежегоден търг за годишен капацитет. Тя се прави най-малко всяка нечетна година.

В хода на тази оценка на пазарното търсене всеки оператор на газопреносна система трябва да оцени пазарното търсене на добавения капацитет и да извършат съответните технически проучвания с оглед осъществяването на необходими проекти за добавен капацитет за общи точки на междусистемно свързване. След като направят тази оценка на пазарното търсене, те я инкорпорират в доклад за оценка на пазарното търсене, който трябва да бъде публикуван на интернет страниците на операторите. Заедно с това операторите започват да извършват техническите проучвания и анализи с оглед

реализиране на самия проект за добавен капацитет, когато е установена такава необходимост. Междувременно с публикуването на доклада за оценката на пазарното търсене започва и публичната консултация, която също се развива по правилата на Регламент (ЕС) 2017/459, след което съответните оператори на газопреносни системи трябва да отразят постъпилите становища от тази публична консултация. Отразявайки тези становища, те започват етапа на проектиране на съответния проект за добавен капацитет. След това, след като завърши публичната консултация и етапът на проектиране, операторите на газопреносни системи изготвят пълния проект за добавен капацитет, който трябва да съдържа всички необходими елементи, които са посочени в чл. 28 от Регламента, където е регламентирано пълното съдържание на проекта, след което операторите на газопреносни системи го представят на съответния регулаторен орган за одобряване, като по принцип Регламентът предвижда решенията на регулаторните органи в общия случай да са съгласувани, което означава, че на точката междусистемно свързване всеки оператор сезира съответния свой национален регулаторен орган. Всеки от регулаторните органи взема решение по отношение на оператора на газопреносна система, изградена на съответната територия, като взема предвид становището на съседния засегнат регулаторен орган. В случая обаче с „Ай Си Джи Би“ АД и гръцкия преносен оператор процедурата е по-специфична от гледна точка на това, че „Ай Си Джи Би“ АД е междусистемен газопровод и по принцип всички регулаторни решения, свързани с неговата дейност, са съвместни между двата регулаторни органа. Така че в случая едната процедура, по-специфичната, поглъща по-общата и произнасянето на Комисията е с това съвместно решение. От гледна точка на правомощията на регулаторния орган, когато преценява и анализира даден проект за добавен капацитет, всъщност неговите правомощия се свеждат до това да разгледат проекта, да го анализират и да дадат своята преценка по всички параметри на проверката на икономическа целесъобразност. Проверката на икономическа целесъобразност е следващата стъпка, която се прави по отношение на проекта с оглед на това да се прецени дали има икономически смисъл да бъде изграден, или да се прекрати този проект.

По правилата на Регламента проверката за икономическа целесъобразност се извършва от операторите на газопреносни системи на всяко ниво на предлагане на добавения капацитет или от регулаторния орган. Това е диспозитивна възможност, която също регулаторът трябва да прецени и да вземе решение кой всъщност ще бъде длъжен да извърши проверката на икономическа целесъобразност.

Друг аспект, по който регулаторите имат компетентност, са именно да преценят всички параметри на проверката на икономическа целесъобразност и впоследствие въз основа точно на тези параметри да се извършва преценката на икономическа целесъобразност. Също така регулаторите одобряват и коефициента f , който е един от параметрите на икономическа целесъобразност. Освен това имат компетентност да се произнесат по опции, които се съдържат в правилата на Регламент (ЕС) 2017/459, т.е. диспозитивни възможности. В този смисъл регулаторите трябва да преценят дали такава възможност е подходяща за този проект. И тези диспозитивни възможности са удължаване на срока на проекта с 5 години, прилагане по отношение на него не на класическия механизъм - предлагане на търг и платформа, а предлагане с алтернативен механизъм. Дали да се използва алтернативен механизъм за разпределение на добавения капацитет, дали да се ползва опцията на фиксираните цени и дали при алтернативния механизъм, ако той е подходящ, да се прилага възможността на ползвателите на мрежите да представят обвързващи оферти за условно договаряне на капацитета.

Най-общо казано, това е процедурата по Регламента.

В конкретния случай, по отношение на този конкретен проект за точка на междусистемно свързване „Комотини“ специфичните елементи са следните:

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Само да се изброят.

Ел. Маринова: Изпълнени са правилата на Регламента, като специфичното е, че нивото, конкретно в този случай, нивото на предлагане на дългосрочния добавен капацитет, който операторите ще предлагат в обвързващата фаза на подаване на офертите по Проекта, е следното: в посока от газопреносната система на DESFA към газопровода IGB твърдият добавен капацитет е 53 242 MWh/ден/година и ще бъде предлаган твърд добавен капацитет в размер на 47 917,935 MWh/ден/година. Този добавен капацитет ще бъде предлаган като групиран капацитет. Всъщност операторите са предвидили задължението по чл. 8, параграф 8 – 10% от този добавен капацитет да бъде заделен за краткосрочните продукти. Предложили са общите условия и правилата на процедурата, при които ще се извършват следващите фази на предлагане, обвързващата фаза на добавения капацитет. Предложили са съответно график на изпълнение на проекта със сроковете на всички етапи от неговата реализация, като само най-общо казано – експлоатацията на проекта за добавен капацитет по отношение на „Ай Си Джи Би“ АД ще започне от четвъртото тримесечие на 2026 г. За DESFA тази датата е в зависимост от конкретното решение, което направи преценката за икономическа целесъобразност ще я приложи, тъй като самият анализ на DESFA по отношение на необходимостта от това да разширява газопреносната си система с оглед възможност за добавен капацитет, е извършено по малко по-различен начин. Самата DESFA е оценила цялата си газопреносна система във всички точки на междусистемно свързване, сред които е и Комотини. Взела е предвид и инвестициите, които ще прави по задължителния Десетгодишен план. В резултат на тези свои анализи тя е разработила три нива на разширение, съответно пълно, частично и ограничено разширение. В зависимост от това впоследствие кой план ще предвиди за реализация, ще бъде и датата на търговската експлоатация от страна на газопреносната система на DESFA. Всички необходими елементи на параметрите на проверката за икономическа целесъобразност са представени, съответно са анализирани. По отношение на проверката за икономическа целесъобразност, тези параметри са настоящата стойност на поети от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет. По отношение на този параметър, съответните елементи са референтната цена. Тя е представена така, както изискват по отношение на „Ай Си Джи Би“ АД, тъй като неговата дейност е в рамките на решението за изключение от правилата на Директивата за общите правила на газа, тази референтна цена се изчислява по правилата на тарифния кодекс „Ай Си Джи Би“ АД. Съответно при DESFA - по правилата на техния тарифен кодекс. Конкретни изчисления и съпоставими цени операторите са представили. Информацията са представили по отношение на следващия параметър - настоящата стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи, също така предложили са и коефициента f , който има отношение към изчисляването на стойността на параметрите на проверката за икономическа целесъобразност.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: И какво предлагате работната група?

Ел. Маринова: Всъщност „Ай Си Джи Би“ АД е предложило коефициент 1, а DESFA – 0,7 и при трите си варианта на проект. И двата оператора са предвидили удължаване с 5 години на времеви хоризонт за договаряне на капацитет. Също така са предвидили алтернативен метод за разпределяне на добавения капацитет. Не са предвидили да прилагат при реализирането на проекта подход с фиксирани цени. Това е в най-общи линии елементите на този проект...

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Въз основа на това работната група какво предлага на Комисията?

Ел. Маринова: Предлага на основание член 22, параграф 1, член 23, параграф 1, член 25, параграф 1, член 28, параграф 1 и член 30 от Регламент (ЕС) 2017/459 за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 и член 43 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, решения на Комисията да бъдат както следва:

Да приеме доклада, който беше представен, и да приеме Съвместно решение заедно с...

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Изчети го: Съвместно решение на енергийните регулатори и т.н. Нямах го пред себе си текста ли? Аз ще го изчета.

Приема Съвместно решение на енергийните регулатори за одобрение на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Комотини“ – на български и на английски език, неразделна част от настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване в 14 (четирнадесет) дневен срок пред Административен съд София-град.

Ел. Маринова: Само още едно нещо в контекста на това решение на Комисията. Както вече изложихме, целият текст беше съгласуван с гръцкия регулаторен орган. И тази сутрин рано, всъщност гръцкият регулаторен орган изпрати имейл, с който посочва, че на стр. 7 от съвместното решение по отношение на цените за сравнение, които са представени от „Ай Си Джи Би“ АД, след израза „в размер на 0,102935 евро/kWh/ден/година“ трябва да се добави изразът „плюс цената на изходна точка на междусистемно свързване „Комотини“ в размер на 0,102935 евро/kWh/ден/година“. Това е...

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Това по повод на какво се иска?

Ел. Маринова: Ами, просто уточнение по отношение на дадените за съхранение референтни цени към момента по отношение на това, че дадената цена се формира от цената на входна точка „Комотини“, където има връзка и с DESFA, и е добавено, че тази цена се формира като се прибавя и тази цена, която ние посочихме.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Добре. Аз преди да дам думата, нека отбележа, че това, което прочетох, беше проект на решение по доклада. От самото решение съм длъжен да прочета последното III., останалото е изцяло параметрите, които се дават в решението, но III е важно да бъде изчетено, а именно:

III. Въз основа на горните аргументи и на основание член 22, параграф 1, член 23, параграф 1, член 25, параграф 1, член 28, параграф 1 и член 30 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013, регулаторните органи съвместно решиха:

Одобряват документа „Предложение за проект на DESFA и ICGV за Процедурата за добавен капацитет от 2023 г. за IP КОМОТИНИ“ както е представен в КЕВР и РОЕОВ (това е РАЕ, но след като са присъединили водните, нали, гръцкия оператор) от операторите на газопреносни системи DESFA S.A. и „Ай Си Джи Би“ АД, като се изисква от „Ай Си Джи Би“ АД и DESFA S.A. да извършват проверка на икономическата целесъобразност на всяко ниво на предлагане на проекта за добавен капацитет при параметрите, посочени в настоящото решение.

И сега вече, г-н Йорданов, заповядайте. Започваме разискванията.

Ал. Йорданов: Моето изказване е само по процедура и по отношение на това, което г-жа Маринова прочете. То е просто допълване на Съвместното решение, тъй като текстът трябва да е абсолютно аналогичен на решението на гръцкия и на българския регулатор. Така че ние съответно, гласувайки сега, следва да гласуваме с допълнението, което г-жа Маринова изчете.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Да, благодаря Ви, г-н Йорданов.

Ел. Маринова: Само да уточним корекцията от последния имейл от тази сутрин от гръцкия регулатор, за да е абсолютно коректно решението. Всъщност, станала е техническа грешка между двата варианта на решението – българския и английския. В българския вариант текстът е коректен, а в английския в резултат на техническо копиране този текст, за който казахме, е останал в повече. Тоест българският вариант на Съвместното решение на проекта е коректен, а в английския – този израз в повече трябва да се заличи, защото е повторен.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Така. Ние фактически в момента разглеждаме и гласуваме българския текст, така че можем само да кажем, че това трябва да се пренесе и в английския текст като се заличи излишният текст. Но тук няма корекция върху българския текст. Добре.

Аз имам един или два въпроса. Най-напред, не ми става много ясно това, което тук по този начин е записано. Казано е така... Има една-две правописни грешки, но тях няма да ги коментирам изобщо. В същия пасаж, където сега ще Ви задам въпрос, има повторено *в посока* и *едната посока* трябва да отпадне. Сега: *Нивото на предлагане на дългосрочния добавен капацитет, в посока от DESFA към IGB твърд добавен капацитет е 53 200 MWh/ден/в рамките на цялата година.* Нали така, така е записано? Намерихте ли го? След като се казва това, *и предлаган твърд добавен капацитет.* Отгоре е *твърд добавен капацитет* и сега *предлаган твърд добавен капацитет.* Можете ли да ми разясните какви са тези 47 918 MWh/ден/година? Това е на втора страница от проекта на решение.

.....

Как 10% са 47 хил. от общия 53 хил.? Това е 90%.

Ел. Маринова: Първото число

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Може би е без 10-те %.

Ел. Маринова: Да. Този, който ще бъде...

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Разбрах. За дългосрочни договори е 47 918 MWh/ден/година, а пълният, с 10-те % по краткосрочни договори, е 53 200 MWh/ден/година. Веднага ще отбележа, че това е точно капацитетът, който е по споразумението с Боташ. По споразумението с Боташ имаме дневен капацитет 53 200 MWh/ден/година, изключая първата година. Добре, това е първото. Аз ще направя и общо изказване, но нека да минем и останалите свързани по определен начин решения, които трябва да приемем.

Г-жа Маринова много подробно представи наистина всичките основания за приемане на това решение и това, което е извършено до момента и от двата регулатора – българския и гръцкия. По принцип тези основания в немалка степен се повтарят в следващите три доклада и проекта на решения, поради което, след като, разбира се,

гласуваме това решение, ще Ви предложа за следващите само да се отбелязва различието. То има различна точка на свързване и има различие като капацитети. Ние не разглеждаме в момента цената, която тук е отбелязана. След четирите също искам нещо да кажа, но нека да ги минем четирите най-напред.

Колеги, ако няма други изказвания, предлагам да минем към гласуване. Няма „против“, с четири гласа „за“ докладът и проекта на решение се приемат от Комисията за енергийно и водно регулиране. То е доклад, проект на решение и проект на Съвместно решение.

Предвид гореизложеното, на основание член 22, параграф 1, член 23, параграф 1, член 25, параграф 1, член 28, параграф 1 и член 30 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013

РЕШИ:

1. Приема доклад относно одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Комотини“;

2. Приема Съвместно решение на енергийните регулатори за одобрение на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Комотини“ – на български и на английски език, неразделна част от настоящото решение.

В заседанието по **точка първа** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков.

Решението е взето с **четири гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов - за, Благой Голубарев – за, Димитър Кочков – за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.2. Комисията, след като разгледа Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Стара Загора“, установи следното:

На основание чл. 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежови кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 (Регламент (ЕС) 2017/459) Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) с писмо с вх. № Е-15-59-10 от 02.04.2024 г. на „Ай Си Джи Би“ АД е сезирана с искане за одобряване на предложение за Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Стара Загора“ (Проект за добавен капацитет). Проектът за добавен капацитет е представен в КЕВР и от „Булгартрансгаз“ ЕАД с писмо с вх. № Е-15-45-9 от 01.04.2024 г. В тази връзка, със Заповед № 3-Е-118 от 23.04.2024 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши преглед на Проекта за добавен капацитет. С писмо с изх. № Е-15-59-10 от 16.04.2024 г. КЕВР е изискала от

„Ай Си Джи Би“ АД да представи обосновка за формирането на използвания в Проекта за добавен капацитет коефициент f , както и обосновка за формирането на настоящата стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на дружеството. Изисканата информация е представена на КЕВР с писмо с вх. № Е-15-59-10 от 19.04.2024 г.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в документите по административната преписка, КЕВР установи следното:

За установяване на необходимостта от добавен капацитет в дадена точка на междусистемно свързване, веднага след започването на ежегодния търг за годишен капацитет и най-малко всяка нечетна година операторите на преносни системи, сътрудничейки си, оценяват пазарното търсене на добавен капацитет и извършват технически проучвания с оглед на осъществяването на проекти за добавен капацитет за общите си точки на междусистемно свързване – член 26, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459. Предвид това, „Ай Си Джи Би“ АД и „Булгартрансгаз“ ЕАД са извършили оценка на пазарното търсене по реда на този регламент и въз основа на получените необвързващи оферти от ползвателите, газопреносните оператори са изготвили доклад за оценката на пазарното търсене със заключение да се започне проект за добавен капацитет. Докладът е публикуван на интернет страниците на дружествата, съгласно чл. 26, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/459.

В изпълнение на член 27, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/459 „Ай Си Джи Би“ АД и „Булгартрансгаз“ ЕАД са провели съвместна обществена консултация на Проекта за добавен капацитет в периода от 2 февруари 2024 г. до 4 март 2024 г., по време на която операторите на газопреносни системи не са получили предложения и коментари от заинтересовани страни.

Според член 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/456 проектът за добавен се публикува от участващите оператори на преносни системи на един или няколко официални езика на държавата членка и в рамките на възможното на английски език и съдържа най-малко следната информация: всички нива на предлагане, отразяващи обхвата на очакваното търсене на добавен капацитет в съответните точки на междусистемно свързване, в резултат на обществената консултация и оценката на пазарното търсене; общи правила и условия, които един ползвател на мрежата трябва да приеме, за да участва и да получи достъп до капацитет във фазата на обвързващо разпределяне на капацитет в рамките на процедурата за добавен капацитет, включително всякакви обезпечения, които ползвателите на мрежата трябва да представят, както и разпоредби как се действа съгласно договора при евентуални закъснения в предоставянето на капацитет или в случаи на прекъсване на изпълнението на проекта; графици за проекта за добавен капацитет, включително всички изменения след консултацията, както и мерки за избягването на забавяния и за свеждането до минимум на въздействието на забавянията; параметрите за извършване на проверката за икономическата целесъобразност; дали може да бъде поискано по изключение допълнително удължаване с най-много 5 години на времеви хоризонт за договаряне на капацитет в допълнение към вече разрешения период от най-много 15 години след началото на експлоатацията; когато е приложимо, предложеният алтернативен механизъм за разпределяне, включително неговата обосновка, както и условията, одобрени от оператора на преносната система за обвързващия етап; когато към проекта за добавен капацитет се прилага подход с фиксирана цена - елементите, описани в член 24, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460). В изпълнение на посочената разпоредба, след приключване на съвместната обществена консултация и на фазата на проектиране „Ай Си

Джи Би“ АД и „Булгартрансгаз“ ЕАД са публикували Проекта за добавен капацитет на интернет страниците на дружествата.

Проектът за добавен капацитет има за цел да увеличи техническия капацитет в точката на междусистемно свързване „Стара Загора“ (ТС „Стара Загора“), като „Ай Си Джи Би“ АД и „Булгартрансгаз“ ЕАД предвиждат да предлагат групиран капацитет в посока от газопровода IGB към газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Нивото на предлагане на дългосрочния добавен капацитет, който операторите на газопреносни системи ще предлагат в обвързващата фаза на подаване на оферти по Проекта за добавен капацитет, както следва: в посока от газопровода IGB към газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД твърд добавен капацитет 53 242 50 kWh/ден/година и предлаган твърд добавен капацитет 47 917 935 kWh/ден/година. За постигане на съответствие с нивото на предлагане на „Ай Си Джи Би“ АД, „Булгартрансгаз“ ЕАД ще комбинира добавения капацитет от 37,4 GWh/ден с разликата от 15,8 GWh/ден съществуващ твърд технически капацитет, който в момента се предлага от оператора като негрупиран продукт и ще се предлага като групиран продукт по време на обвързващата фаза на подаване на офертите. „Ай Си Джи Би“ АД е посочило, че разходите за осъществяване на необходимите инвестиции за реализиране на Проекта за добавен капацитет са оценени от дружеството в диапазона от 3,5 до 4,0 милиона евро.

Изпълнението на инвестиционните задачи и въвеждането в експлоатация на инфраструктурата за добавен капацитет е предвидено да завърши през последното тримесечие на 2025 г. Предвид разпоредбата на член 22, параграф 3, изр. 1 от Регламент (ЕС) 2017/456, изпълнението на инвестициите ще започне в случай, че „Ай Си Джи Би“ АД получи положителен резултат от проверката за икономическа целесъобразност и след като участниците на пазара се ангажират да закупят адекватни количества добавен капацитет в годишния търг за продукти през юли 2024 г.

Проектът за добавен капацитет, предложен от операторите на преносни системи - „Ай Си Джи Би“ АД и „Булгартрансгаз“ ЕАД, съдържа всички формални елементи, необходими за неговото одобряване, посочени в член 25, параграф 1 и член 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459. Производството по одобряване на Проекта за добавен капацитет е регламентирано в глава V от Регламент (ЕС) 2017/459. Съгласно чл. 28, параграф 1 от този регламент след подлагането на обществена консултация на проекта за добавен капацитет и приключването на фазата на проектиране участващите оператори на преносни системи предават предложението за проект за добавен капацитет на съответните национални регулаторни органи за съгласувано одобряване – КЕВР и Регулаторният орган за енергия, отпадъци и вода на Р Гърция (Регулаторният орган на Р Гърция).

Реализацията на проектите за добавен капацитет е предпоставена от получаването на положителен резултат от проверката на икономическата целесъобразност на всяко ниво на предлагане на проект за добавен капацитет по член 22, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459. Според посочената разпоредба националният регулаторен орган определя дали тази проверка ще се извършва от оператора (операторите) на преносни системи или от националният регулаторен орган .

На следващо място, според член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459 при прилагането на проверката за икономическа целесъобразност националният регулаторен орган определя нивото на коефициента f за дадено ниво на предлагане. Съгласно член 25, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459 за даден проект за добавен капацитет операторите на преносна система представят за одобрение на съответните национални регулаторни органи информация за всяко ниво на предлагане, както следва: в случай на отделни проверки или обща проверка за икономическа целесъобразност се прилагат референтните цени, прогнозираны за времеви хоризонт на първоначалното предлагане на добавен капацитет, които се използват за изчисляването на параметрите, посочени съответно в член 22, параграф 1, буква а) и член 24, параграф 2, буква а); в случай на отделни

проверки или обща проверка за икономическа целесъобразност се прилагат параметрите, посочени съответно в член 22, параграф 1, букви б) и в) и член 24, параграф 2, букви б) и в); ако е приложимо, диапазона на нивото за задължителната минимална тръжна надбавка по член 33, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/460 за всяко ниво на предлагане и за всяка точка на междусистемно свързване, приложени в първия и евентуално в следващи търгове, на които се предлага добавеният капацитет, както е определено в член 33, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/460.

Според член 30, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/459 алтернативен механизъм за разпределяне може да се използва с одобрението на националните регулаторни органи, когато въз основа на оценката на пазарното търсене или обществената консултация има основания да се заключи, че търгът с явно наддаване и периодично повишаване на тръжната цена не е подходящ и че проектът за добавен капацитет обхваща повече от две входно-изходни системи, като в хода на процедурата за разпределяне се изискват оферти за покупка за няколко точки на междусистемно свързване и оферти за покупка с продължителност повече от една година. В мрежа с алтернативен механизъм за разпределяне ползвателите на мрежата могат да представят обвързващи оферти за условно договаряне на капацитет, ако е спазено поне едно от следните условия: а) поети задължения, свързани със задължения в други точки на междусистемно свързване или изключващи такива задължения; б) поети задължения в рамките на различни стандартни годишни продукти за капацитет в дадена точка на междусистемно свързване; в) поети задължения, зависещи от разпределението на конкретен или минимален размер капацитет – член 30, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/459.

Изказвания по т.2.:

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Заповядайте, г-жо Маринова. Вие ще се съобразите с това, което казах.

Ел. Маринова: Да, разбира се. Отново „Булгартрансгаз“ ЕАД и „Ай Си Джи Би“ АД са отправили искане към двата регулаторни органа, българския и гръцкия, за одобряване на Проект за добавен капацитет на точката на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД. Всъщност процедурата във връзка с разглеждането на този проект е абсолютно аналогична, както изложената по предходната точка. Само конкретни детайли, които трябва да споменем, е, че в обхвата на този проект от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД дружеството предвижда да извърши ограничени, съвсем минимални инвестиции в своята газопреносна система, за да може да осигури необходимия добавен капацитет, който по този проект е в размер на 37,4 GWh/ден. Поради тази причина дружеството е посочило, че ще изпълни тези инвестиции без проверка на икономическата целесъобразност на тези инвестиции във връзка с проекта. Елементите на проверката на икономическата целесъобразност са същите, както и при предходния проект. Отново ще бъде приложен алтернативен механизъм за разпределение на добавения капацитет с възможност за представяне на обвързващи оферти за условно договаряне на капацитета. Няма да бъдат използвани фиксирани цени. Ще има удължаване на времевия хоризонт за договаряне на капацитет с възможните най-много 5 години по Регламента. Това е всъщност различното.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: И точката е различна.

Ел. Маринова: Да, точката е различна. Иначе по отношение на коефициента f „Ай Си Джи Би“ АД отново предлага 1, а „Булгартрансгаз“ ЕАД не прави предложение, тъй като той няма да прави оферта на икономическата целесъобразност.

И така на основание член 22, параграф 1, член 23, параграф 1, член 25, параграф 1, член 28, параграф 1 и член 30 от Регламент (ЕС) 2017/459 за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 и член 43 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме решенията на Комисията да са следните:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме Съвместно решение на енергийните регулатори за одобрение на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Стара Загора“ на български и на английски език, като самото Съвместно решение е с диспозитив: Приема Съвместно решение...

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Само III, третото съдържа диспозитива.

Ел. Маринова: Диспозитивът на самото Съвместно решение е: Двата регулаторни органа съвместно одобряват документа „Предложение за проект на БУЛГАРТРАНСГАЗ и IСGB за Процедурата за добавен капацитет от 2023 г. за IP СТАРА ЗАГОРА“ както е представен в КЕВР и РОЕОВ от операторите на газопреносни системи „Булгартрансгаз“ ЕАД и „Ай Си Джи Би“ АД, като се изисква от „Ай Си Джи Би“ АД да извършва проверка на икономическата целесъобразност на всяко ниво на предлагане на проекта за добавен капацитет при параметрите, посочени в съвместното решение.“

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Благодаря, г-жо Маринова. Мисля, че няма изказвания...

Ал. Йорданов: Само ако позволите. Искам да направя само едно сравнение между (тъй като става въпрос за огледалните точки на свързване на IGB) между двата национални преносни оператора, които се свързват съответно с IGB. При гръцкия национален преносен оператор е направена преценка на икономическата целесъобразност на добавения капацитет по цялата преносна мрежа, съответно оценка за необходимостта и жизнеспособността, икономическата, на този проект, докато националният преносен оператор на България е преценил, че въобще няма да прави преценка за икономическата целесъобразност на проекта. Искам само да подчертая, че очевидно практиката на гръцкия преносен оператор е и по-логична, и по-правилна с оглед оценка на цялостното развитие на преносната мрежа и точките на междусистемно свързване.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Благодаря, г-н Йорданов. Само да запитам наистина ли никакво изследване за икономическа целесъобразност не е проведено. Не на цялата..., явно, че на цялата газопреносна мрежа на „Булгартрансгаз“ ЕАД – не, но... Да, заповядайте.

М. Димитров: Сега, тук по отношение на този проект, за да се постигне този капацитет в българската газопреносна мрежа, дружеството „Булгартрансгаз“ ЕАД е установило, че налице е минимална инвестиция, незначителна инвестиция и поради тази причина не прилага принципа за икономическа проверка, докато в гръцката газопреносна мрежа инвестицията е значителна и на трите нива и поради тази причина дружеството оценява дали инвестицията спрямо тази проверка, която се предвижда по Регламента.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Това по определен начин отразено ли е в решението?

М. Димитров: Да.

Ал. Йорданов: Г-н Председател, отбелязах го това обстоятелство по друг повод. Естествено, че формалното основание е, че е несъществена инвестицията и по тази причина няма да се прави икономическа преценка за целесъобразност. Аз го отбелязах обаче в контекста на цялостното развитие на газопреносната система, защото този капацитет, като влезе в българската газопреносна система, има своето естествено продължение до националната газопреносна система и до точките на междусистемно свързване до други газопреносни системи. Само с оглед на това го отбелязах и просто отбелязах, че практиката на гръцкия оператор е по-разумна и очевидно по-далновидна.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Благодаря, г-н Йорданов. Това ще бъде записано в протокола. Сега, колеги, аз единствено виждам, така трябва да бъде, пълно съгласуване между добавения капацитет на входа на IGB и на изхода, защото на входа е първото решение, което вземем, там, където е Комотини, а тук при Стара Загора, което би трябвало да е така. Минаваме към гласуване.

Няма „против“, с четири гласа „за“ решението се приема.

Предвид гореизложеното, на основание член 22, параграф 1, член 23, параграф 1, член 25, параграф 1, член 28, параграф 1 и член 30 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Стара Загора“;

2. Приема Съвместно решение на енергийните регулатори за одобрение на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Стара Загора“ – на български и на английски език, неразделна част от настоящото решение.

В заседанието по **точка втора** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков.

Решението е взето с **четири гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов - за, Благой Голубарев – за, Димитър Кочков – за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.3. Комисията, след като разгледа **писмо с вх. № Е-15-45-8 от 01.04.2024 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД с искане за одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. – „Негру Вода 1/Кардам“**, установи следното:

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) е постъпило писмо с вх. № Е-15-45-8 от 01.04.2024 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД с искане за одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на

„Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. – „Негру Вода 1/Кардам“ (Проект за добавен капацитет). С писмо с вх. № Е-15-45-8 от 05.04.2024 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило допълнителна информация.

С писмо с изх. № Е-15-45-8 от 16.04.2024 г. КЕВР е изисквала от „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи обосновка за формирането на използвания в Проекта за добавен капацитет коефициент f , както и обосновка за формирането на настоящата стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносната система. Изискваната информация е представена на КЕВР с писмо с вх. № Е-15-45-8 от 22.04.2024 г.

Производството по одобряване на Проекта за добавен капацитет е регламентирано в Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 (Регламент (ЕС) 2017/459).

Според член 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459 след консултацията и приключването на фазата на проектиране за един проект за добавен капацитет участващите оператори на преносни системи предават предложението за проект за добавен капацитет на съответните национални регулаторни органи – КЕВР и Националния орган за енергийно регулиране на Р Румъния (НОЕР), за съгласувано одобряване.

В изпълнение на член 28, параграф 2, изречение 3 от Регламент (ЕС) 2017/459 КЕВР с писмо с изх. № Е-15-45-8 от 16.04.2024 г. е уведомила НОЕР, че на 1 април 2024 г. българският газопреносен оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД е представил предложение за Проект за добавен капацитет. Предложението е представено от румънския газопреносен оператор на 29 март 2024 г. на НОЕР, за което КЕВР е уведомена с писмо с вх. № Е-12-00-182 от 12.04.2024 г. на румънския регулаторен орган.

С оглед нормата на член 28, параграф 2, абзац 2 от Регламент (ЕС) 2017/459 КЕВР с писмо с изх. № Е-45-8 от 23.04.2024 г. е предоставила на НОЕР становище по Проекта за добавен капацитет, като е посочила, че счита, че не са налице неблагоприятни въздействия по отношение на конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар на природен газ, свързани с осъществяването на проекта. Също така, е посочила, че изпълнението на Проекта за добавен капацитет ще доведе до повишаване на капацитета на точката на междусистемно свързване „Негру Вода 1/Кардам“, което ще осигури достъп до допълнителни количества тръбопроводен и LNG природен газ от алтернативни източници за Р Румъния, Р България и всички съседни държави. Според КЕВР ползите от изпълнението на Проекта за добавен капацитет се припокриват и ще допринесат за изпълнението на ключовите цели на инициативата за Вертикален газов коридор. От своя страна, НОЕР с писмо с вх. № Е-15-45-8 от 19.04.2024 г. е уведомило КЕВР, че ще одобри Проекта за добавен капацитет. Същият е одобрен от НОЕР с Решение № 798 от 22.04.2024 г.

Въз основа на представените документи и информация от заявителя и извършеното проучване по преписката, се установи следното:

1. Проектът за добавен капацитет има за цел да увеличи техническия капацитет в точката на междусистемно свързване „Негру Вода 1/Кардам“ (ТС „Негру Вода 1/Кардам“), като „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. ще предлагат групиран капацитет в посока от газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД към газопреносната система на Transgaz S.A. Също така, проектът ще осигури поддържане на налягане от 48,5 бара в ТС „Негру Вода 1/Кардам“ при устойчив дългосрочен постоянен поток от най-малко 10 млн. куб. м./ден. в същата посока.

2. В съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) 2017/459 и „Булгартрансгаз“ ЕАД и

Transgaz S.A. в периода от 3 юли 2023 г. до 23 октомври 2023 г. са извършили необвързваща оценка на пазарното търсене за добавен капацитет в ТС „Негру Вода 1/Кардам“, която свързва газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. Въз основа на прогнозите за търсене, получени при необвързващата оценка на пазарното търсене, двата оператора са направили извод, че нивото на добавен капацитет, който ще бъде предоставян от „Булгартрансгаз“ ЕАД в посока към Transgaz S.A. е равно на 137,2 GWh/ден. На 23 октомври 2023 г. на интернет страниците на операторите на двете газопреносни системи е публикуван Доклад за оценка на търсенето.

В изпълнение на член 27, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/459 двата оператора на газопреносни системи са извършили технически проучвания за установяване на стъпките и инвестициите, необходими за осигуряване на добавения капацитет в ТС „Негру Вода 1/Кардам“ в посока от газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД към газопреносната система на Transgaz S.A. Проектът за добавен капацитет предвижда „Булгартрансгаз“ ЕАД да изгради технологично оборудване, както следва: лупинг с дължина 61 км и диаметър 1200 в участъка Рупча – Ветрино, както и реверсиране на компресорна станция „Кардам“ (без необходимост от нови компресори). Разходите, които „Булгартрансгаз“ ЕАД ще извърши по Проекта за добавен капацитет са оценени от дружеството в размер на 191,41 милиона евро.

Въз основа на извършените технически проучвания, е установено, че не са необходими инвестиции от страна на Transgaz S.A. за да се осигури увеличаване на капацитета на ТС „Негру Вода 1/Кардам“ със 137,2 GWh/ден. По тази причина, Transgaz S.A. няма да извършва проверка за икономическа целесъобразност.

3. В изпълнение на член 27, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/459 „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. са провели съвместна обществена консултация на Проекта за добавен капацитет в периода от 31 януари 2024 г. до 29 февруари 2024 г. Операторите на газопреносни системи не са получили предложения и коментари от заинтересовани страни.

4. След приключване на съвместната обществена консултация и на фазата на проектиране „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. са публикували Проекта за добавен капацитет на интернет страниците на дружествата - член 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459. Според посочената разпоредба от регламента, Проектът за добавен капацитет съдържа най-малко следната информация: всички нива на предлагане, отразяващи обхвата на очакваното търсене на добавен капацитет в съответните точки на междусистемно свързване, в резултат на обществената консултация и оценката на пазарното търсене; общи правила и условия, които един ползвател на мрежата трябва да приеме, за да участва и да получи достъп до капацитет във фазата на обвързващо разпределяне на капацитет в рамките на процедурата за добавен капацитет, включително всякакви обезпечения, които ползвателите на мрежата трябва да представят, както и разпоредби как се действия съгласно договора при евентуални закъснения в предоставянето на капацитет или в случаи на прекъсване на изпълнението на проекта; графици за проекта за добавен капацитет, включително всички изменения след консултацията, както и мерки за избягването на забавяния и за свеждането до минимум на въздействието на забавянията; параметрите за извършване на проверката за икономическата целесъобразност; дали може да бъде поискано по изключение допълнително удължаване с най-много 5 години на времеви хоризонт за договаряне на капацитет в допълнение към вече разрешения период от най-много 15 години след началото на експлоатацията; когато е приложимо, предложеният алтернативен механизъм за разпределяне, включително неговата обосновка, както и условията, одобрени от оператора на преносната система за обвързващия етап; когато към

проекта за добавен капацитет се прилага подход с фиксирана цена - елементите, описани в член 24, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460).

5. Също така, в изпълнение на член 25, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459 по отношение на проектите за добавен капацитет операторите на газопреносни системи представят за одобрение от националните регулаторни органи следната информация за всяко ниво на предлагане: референтните цени, прогнозиран за времеви хоризонт на първоначалното предлагане на добавен капацитет, които се използват за изчисляването на параметрите, посочени съответно в член 22, параграф 1, буква „а“ и член 24, параграф 2, буква „а“ от посочения регламент, съответно в случай на отделна или обща проверка за икономическа целесъобразност; параметрите, посочени в член 22, параграф 1, букви „б“ и „в“ и член 24, параграф 2, букви „б“ и „в“ от посочения регламент, съответно в случай на отделна или обща проверка за икономическа целесъобразност; ако е приложимо, диапазона на нивото за задължителната минимална тръжна надбавка по член 33, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/460 за всяко ниво на предлагане и за всяка точка на междусистемно свързване, приложени в първия и евентуално в следващи търгове, на които се предлага добавеният капацитет, както е определено в член 33, параграф 3 от същия регламент.

6. Проекта за добавен капацитет, предложен от операторите на преносни системи - „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A., съдържа всички формални елементи, необходими за неговото одобряване, посочени в член 25, параграф 1 и член 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459. В тази връзка, следва да се посочи следното:

6.1. Ниво на предлагане (член 28, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

По смисъла на член 3, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/459 „ниво на предлагане“ означава сбора от наличния капацитет и съответния добавен капацитет, предлаган за всеки от годишните стандартни продукти за капацитет в дадена точка на междусистемно свързване.

Добавеният капацитет по проекта ще бъде предлаган като групиран продукт от датата на търговска експлоатация – четвърто тримесечие на 2026 г., „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. посочват, че ще заделят 10 на сто от добавения капацитет, които ще предлагат като краткосрочен капацитет в съответствие с член 8, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2017/459. Нивото на предлагане на дългосрочния добавен капацитет, който операторите на газопреносни системи ще предлагат в обвързващата фаза на подаване на оферти по Проекта за добавен капацитет е, както следва: в посока от газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД към газопреносната система на Transgaz S.A. твърд добавен капацитет 137,2 GWh/ден/година и предлаган твърд добавен капацитет 123,5 GWh/ден/година. Добавеният капацитет ще се предлага като твърд групиран капацитет от двете страни на точката.

„Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. ще предлагат добавения капацитет заедно със съответния наличен капацитет в ежегодния търг за годишен капацитет под формата на стандартни групирани продукти в търгове с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена. Търговете ще се провеждат на Регионалната платформа за резервиране на капацитет - RBP.

Предвид горното, КЕВР приема, че представеното от „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. ниво на предлагане отразява обхвата на очакваното търсене на добавен капацитет в ТС „Негру Вода 1/Кардам“.

6.2. Общи правила и условия (член 28, параграф 1, буква „б“ от Регламент

(ЕС) 2017/459):

„Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. ще предлагат добавения капацитет по проекта при общи условия, при които всички ползватели ще участват и ще получат достъп до капацитет във фазата на обвързващо разпределяне на капацитет, които съдържат: обезпечения, които ползвателите на мрежата трябва да представят, ред за провеждане на обвързващата фаза и класиране на офертите, подписване на споразумение за пренос на газ и договор за резервиране на капацитет, както и правила при евентуални закъснения в предоставянето на капацитет или в случаи на прекъсване на изпълнението на проекта.

Предвид горното, КЕВР приема, че представените от „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. общи условия осигуряват баланс между интересите на операторите на газопреносни системи и ползвателите на мрежите.

6.3. Графици на Проекта за добавен капацитет (член 28, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

Изпълнението на инвестициите, необходими за осигуряване на добавен капацитет в ТС „Негру Вода 1/Кардам“ ще започне, когато участниците на пазара се ангажират да закупят адекватни количества добавен капацитет в годишния търг за продукти през 2024 г. и в случай, че операторите на газопреносни системи са получили положителен резултат от проверката за икономическа целесъобразност. Двата газопреносни оператора са посочили сроковете за осъществяване на обвързващата фаза на Проекта за добавен капацитет. Изпълнението на инвестиционните задачи и въвеждането в експлоатация на инфраструктурата за добавен капацитет е предвидено да завърши през последното тримесечие на 2026 г.

Предвид горното, КЕВР приема, че представеният от „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. график за изпълнение на проекта е обоснован.

6.4. Информация и параметри на проверката за икономическа целесъобразност (член 25 и член 28, параграф 1, буква „г“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

Целта на икономическата проверка за целесъобразност на проекта за добавен капацитет е да се гарантира икономическата жизнеспособност на проекта чрез поемане от ползвателите на мрежата, търсещи капацитет, на съответните рискове, свързани с тяхното търсене, за да се избегне излагането на обхванатите клиенти на риск във връзка с тези инвестиции – съображение 11 от Регламент (ЕС) 2017/459.

Според член 22, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459) проверката за икономическа целесъобразност се извършва от операторите на преносни системи или от националните регулаторни органи (по решение на националните регулаторни органи) на всяко ниво на предлагане на проект за добавен капацитет, след като ползвателите на мрежата са поели спрямо участващите оператори на преносни системи обвързващи задължения за договаряне на капацитет, и се състои от следните параметри: а) настоящата стойност на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет; б) настоящата стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения капацитет, включен в съответното ниво на предлагане; в) коефициента f.

По отношение на проверката за икономическа целесъобразност, КЕВР приема на всяко ниво на предлагане, в случая едно ниво на предлагане, на Проекта за добавен капацитет такава проверка да се извършва от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Поради това, че Transgaz S.A. не планира да извършва инвестиции във връзка с Проекта за добавен капацитет, не е налице необходимост Transgaz S.A. да извършва проверка на икономическата целесъобразност на проекта. В тази връзка, КЕВР счита, че по отношение на това дружество не са приложими параметрите за проверка за икономическа целесъобразност.

Според член 22, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/459 изпълнението на проект за

добавен капацитет започва, ако проверката за икономическа целесъобразност дава положителен резултат от двете страни на точката на междусистемно свързване за поне едно ниво на предлагане, включващо добавен капацитет. Резултатите от проверката за икономическа целесъобразност се представят не по-късно от два работни дни след закриване на кръга на наддаване, едновременно за всички ползватели на мрежата, които участват в съответния търг – член 11, параграф 10, изречение 3 от Регламент (ЕС) 2017/459. Резултатът от извършването на проверката за икономическа целесъобразност е положителен, ако стойността на параметъра „настояща стойност на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет“ е най-малко равна на дела на параметъра „настояща стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения капацитет, включен в съответното ниво на предлагане“, определен чрез коефициента f . Според член 25, параграф 1 и член 28, параграф 1, буква „г“ от Регламент (ЕС) 2017/459 параметрите на настоящата стойност на обвързващите задължения, поети от ползвателите на мрежата, както и на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения капацитет, коефициента f и референтните цени и диапазона на равнището на задължителната минимална тръжна надбавка подлежат на одобрение от съответния национален регулаторен орган.

6.4.1. Настоящата стойност на обвързващите задължения, поети от ползвателите на мрежата:

Параметърът „настояща стойност на обвързващите задължения, поети от ползвателите на мрежата“ се изчислява като дисконтираната сума от: сумата от съответните прогнозни референтни цени и евентуална тръжна надбавка и евентуална задължителна минимална надбавка, умножена по размера на договорения добавен капацитет, както и сумата от евентуална тръжна надбавка и евентуална задължителна минимална надбавка, умножена по размера на наличния капацитет, който е бил договорен заедно с добавения капацитет – чл. 22, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2017/459.

Във връзка с изчисляването на настоящата стойност на обвързващите задължения на ползвателите на мрежата в ТС „Негру Вода 1/Кардам“ „Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че за референтна цена ще използва тарифата за газова година 1 октомври 2024 г. – 30 септември 2025 г. За сравнение, дружеството е посочило, че към момента цената за дългосрочен продукт за капацитет е в размер на 263,2268 лв./MWh/ден/година без ДДС или 134,5857 евро/MWh/ден/година без ДДС. Окончателната референтна цена ще бъде определена в съответствие с Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД и ще бъде публикувана на интернет страницата на дружеството.

„Булгартрансгаз“ ЕАД не предвижда да прилага задължителна минимална надбавка.

6.4.2. Настояща стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения капацитет, включен в съответното ниво на предлагане:

По отношение на този параметър на проверката за икономическа целесъобразност дефиниции на понятията „разрешени приходи“ и „целеви приходи“ на оператора на преносна система са регламентирани в Регламент (ЕС) 2017/460. По смисъла на този регламент „разрешени приходи“ са приходите от услуги за пренос и приходите от услуги, различни от пренос, за предоставянето на услуги от оператора на преносна система за определен период от време в рамките на даден регулаторен период, които този оператор на преносна система има право да получи при режим без пределни цени, а „целеви

приходи“ са приходите от очакваните услуги за пренос и очакваните приходи от услуги, различни от пренос, за предоставянето на услуги от оператора на преносна система за конкретен период от време в рамките на даден регулаторен период при режим на пределни цени.

Във връзка с горното, „Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че настоящата стойност на прогнозното увеличение на целевите приходи на дружеството е 288 671,43 хил. лв. без ДДС, равни на 147 595,36 хил. евро.

6.4.3. Коефициент f:

Съгласно легалната дефиниция на този параметър, регламентирана в Регламент (ЕС) 2017/459, „коефициент f“ е делът от настоящата стойност на прогнозираното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения капацитет, включен в съответното ниво на предлагане, който се покрива от настоящата стойност на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет. Според член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459, нивото на коефициент f за дадено ниво на предлагане се определя като се вземе предвид: стойността на заделения технически капацитет; положителните вторични ефекти на проекта за добавен капацитет върху пазара, или върху преносната мрежа, или върху двете системи; продължителността на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет в сравнение с икономическия живот на актива; степента на търсенето на капацитета, изграден по проекта за добавен капацитет, след края на периода, разгледан в проверката за икономическа целесъобразност.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е приложило коефициент f, равен на 0,7. Дружеството е обосновоало предложения размер на този параметър, като е посочило, че при неговото определяне е взело предвид: размера на техническия капацитет, заделен по член 8, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2017/459, положителните външни ефекти за пазара от Проекта за добавен капацитет, продължителността на обвързващите ангажименти на ползвателите на мрежата за договаряне на капацитет в сравнение с икономическия живот на актива, както и очакваната степен, до която търсенето на капацитета по Проекта за добавен капацитет може да се очаква да продължи след края на времевия хоризонт, използван в икономическия тест.

Предвид горното, КЕВР приема, че представеният от „Булгартрансгаз“ ЕАД размер на коефициента f е обоснован.

6.5. Допълнително удължаване с най-много 5 години на времевия хоризонт за договаряне на капацитет (член 28, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

„Булгартрансгаз“ ЕАД не предвижда удължаване с 5 години на времевия хоризонт за договаряне на капацитет в допълнение към определения в член 11, параграф 3, изречение 2 от Регламент (ЕС) 2017/459 период от най-много 15 години от датата на търговска експлоатация.

6.6. Алтернативен механизъм за разпределяне на добавения капацитет (член 28, параграф 1, буква „е“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

„Булгартрансгаз“ ЕАД не предвижда прилагане на алтернативен механизъм за разпределяне на добавения капацитет, както и възможност ползвателите на мрежата да представят обвързващи оферти за условно договаряне на капацитет.

6.7. Подход с фиксирана цена (член 28, параграф 1, буква „ж“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

„Булгартрансгаз“ ЕАД не предвижда използване на фиксирана цена при

реализиране на Проекта за добавен капацитет.

Изказвания по т.3.:

М. Димитров: Този проект е по-различен от предходните два, тъй като не изисква съвместно решение на регулаторите. Проектът касае точката на междусистемно свързване „Негру вода 1/Кардам“ с румънската газопреносна мрежа и проектът се одобрява отделно: с решение на румънския регулатор и на българския регулатор. В Комисията е постъпило писмо от 01.04.2024 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД с искане за одобряване на проект за добавен капацитет в точката на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. – „Негру вода 1/Кардам“. Комисията е изискала от „Булгартрансгаз“ ЕАД допълнителна информация, която е предоставена от дружеството.

Производството по одобряване на Проекта за добавен капацитет, стана ясно вече от предишните два доклада, че се одобрява по процедурата, развита в Регламент (ЕС) 2017/459 за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи.

Проектът е представен пред Комисията и Националния орган за енергийно регулиране на Р Румъния за съгласувано одобряване.

КЕВР с писмо е уведомила румънския регулатор, че на 1 април 2024 г. българският газопреносен оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД е представил предложението за Проект. Съответно румънският регулатор е уведомил Комисията, че румънският газопреносен оператор на 29 март 2024 г. е представил същия проект в техния регулатор. Тази процедура се изисква по регламента за взаимно уведомяване на двата регулатора. Отделно процедурата по регламента също изисква и становище на единия регулатор към другия и съответно обратното. КЕВР е изразила становище с писмо до румънския регулатор, че проектът повлиява добре на конкуренцията на пазара и на вътрешния пазар, както и способства на развитието на инициативата за вертикален газов коридор.

От своя страна румънският регулатор също е уведомил Комисията, че одобрява проекта, включително, че проектът е одобрен от румънския регулатор с решение от 22.04.2024 г.

Въз основа на представените документи и информация от заявителя се установи следното:

Проектът за добавен капацитет има за цел да увеличи техническия капацитет в точката „Негру Вода 1/Кардам“, като „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. ще предлагат групиран капацитет в посока от „Булгартрансгаз“ ЕАД към Transgaz S.A. Също така, проектът ще осигури поддържане на налягане в размер на 48,5 бара в ТС „Негру Вода 1/Кардам“, което позволява пренос на количества в размер на 10 млн. куб. м./ден в същата посока.

Двата оператора в периода 03.07.2023 г. – 23.10.2023 г. са извършили необвързваща оценка на пазарното търсене за добавен капацитет в ТС „Негру Вода 1/Кардам“. Въз основа на прогнозите за търсене, получени при необвързващата оценка на пазарното търсене, двата оператора са направили извод, че нивото на добавен капацитет, който ще бъде предоставян от „Булгартрансгаз“ ЕАД в посока към Transgaz S.A. е в размер на 137,2 GWh/ден. Това е добавеният капацитет, който се осигурява. На 23 октомври 2023 г. на интернет страниците на операторите е публикуван Доклад за оценка на пазарното търсенето по проекта. Това също е процедура, която се изисква по регламента и е спазена.

Двата оператора са извършили технически проучвания за установяване на стъпките и инвестициите, необходими за осигуряване на добавения капацитет. Проектът за добавен капацитет предвижда „Булгартрансгаз“ ЕАД да изгради следното технологично оборудване: лупинг с дължина 61 км и диаметър 1200 в участъка Рупча – Ветрино, както и реверсиране на компресорна станция „Кардам“ (това е съществуващата компресорна

станция, без необходимост от нови компресори). Разходите, които „Булгартрансгаз“ ЕАД ще извърши по Проекта са оценени от дружеството в размер на 191,41 милиона евро.

Въз основа на извършените технически проучвания, е установено, че не са необходими инвестиции от страна на Transgaz S.A. за да се осигури увеличаване на капацитета на ТС „Негру Вода 1/Кардам“ в размер на 137,2 GWh/ден. Румънският оператор установява, че е в състояние без никакви инвестиции да осигури този капацитет. Поради тази причина румънският оператор няма да извършва проверка за икономическа целесъобразност.

„Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. са провели съвместна обществена консултация на Проекта за добавен капацитет в периода от 31 януари 2024 г. до 29 февруари 2024 г. Това също е процедура, която се изисква и налага от регламента. Операторите на газопреносни системи не са получили предложения и коментари от заинтересовани страни.

След приключване на съвместната обществена консултация и на фазата на проектиране „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. са публикували Проекта за добавен капацитет на интернет страниците. Това е изискване на член 28 от Регламент (ЕС) 2017/459.

Проектът за добавен капацитет, предложен от двата оператора, съдържа всички формални елементи, необходими за неговото одобряване, посочени в чл. 25 и чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/459.

Проектът за добавен капацитет ще бъде предлаган като групиран продукт от датата на търговска експлоатация. Това е четвърто тримесечие на 2026 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. посочват, че ще заделят 10% от добавения капацитет, който ще се предлага на краткосрочна база за краткосрочни продукти. Нивото на предлагане на дългосрочния добавен капацитет по проекта е както следва: в посока от мрежата на „Булгартрансгаз“ ЕАД към мрежата на Transgaz S.A. твърд добавен капацитет до 137,2 GWh/ден/година и предлаган твърд добавен капацитет 123,5 GWh/ден/година. Добавеният капацитет ще се предлага като твърд групиран капацитет от двете страни на точката.

Двата оператора ще предлагат добавения капацитет заедно със съответния наличен капацитет (има технически капацитет в тази точка, тя е съществуваща и е в експлоатация) в ежегодния търг за годишен капацитет под формата на стандартни групирани продукти в търгове с явно наддаване и периодично повишение на тръжната цена. Търговете ще се провеждат на Регионалната платформа за резервиране на капацитет - RBP.

Може да се приеме, че представеното от „Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. ниво на предлагане отразява обхвата на очакваното търсене на добавен капацитет в ТС „Негру Вода 1/Кардам“.

„Булгартрансгаз“ ЕАД и Transgaz S.A. ще предлагат добавения капацитет по проекта при общи условия, които предполагат равнопоставен достъп на всички участници, които искат да участват в процедурата.

Може да се приеме, че общите условия осигуряват баланс между интересите на операторите на газопреносни системи и ползвателите на мрежите, които ще се ангажират в процедурата.

Изпълнението на инвестициите, необходими за осигуряване на добавен капацитет в ТС „Негру Вода 1/Кардам“ ще започне, когато участниците на пазара се ангажират да закупят адекватни количества добавен капацитет в годишния търг за продукти през 2024 г. Всъщност този капацитет ще се предлага на търга, който ще се проведе по календара на ENTSO-G на първи юли и поради тази причина два месеца преди този търг операторите следва да обявят какъв капацитет ще предлагат. Това е по изискване на Регламент (ЕС) 2017/459.

Изпълнението на инвестиционните задачи и въвеждането в експлоатация на инфраструктурата за добавен капацитет е предвидено да завърши през последното

тримесечие на 2026 г. Тогава ще влезе в експлоатация разширението. Този график може да се приеме, че е обоснован, който се предлага по проекта. На сегашните търгове ще се разпредели капацитет, който започва от 2026 г.

По отношение на проверката за икономическа целесъобразност:

Такава проверка на всяко ниво на предлагане (в случая на едно ниво на предлагане) на проекта за добавен капацитет следва да се извършва от „Булгартрансгаз“ ЕАД. Поради това, че Transgaz S.A. не планира да извършва инвестиции във връзка с Проекта за добавен капацитет, не е налице необходимост румънският оператор да извършва проверка на икономическата целесъобразност. Изпълнението на проекта започва, ако проверката за икономическа целесъобразност дава положителен резултат за поне едно ниво на предлагане, включващо добавен капацитет.

Във връзка с изчисляването на настоящата стойност на обвързващите задължения на ползвателите на мрежата в ТС „Негру Вода 1/Кардам“, „Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че за референтна цена ще използва тарифата за газова година 2024 г. –2025 г., която предстои да започне. За индикативни цели е посочило тарифата на ТС „Негру Вода 1/Кардам“, която е действаща и към момента за газова година 2023 г. –2024 г., която е в размер на 263,2268 лв./MWh/ден/година. Окончателната референтна цена ще бъде определена в съответствие с Методика за определяне на цени за достъп и пренос през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД и ще бъде публикувана на интернет страницата на дружеството.

„Булгартрансгаз“ ЕАД не предвижда да прилага задължителна минимална надбавка.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че настоящата стойност на прогнозното увеличение на целевите приходи на дружеството е в размер на 288 671,43 хил. лв. без ДДС.

По отношение на коефициент f :

„Булгартрансгаз“ ЕАД предлага 0,7 стойност на коефициент f . Дружеството е обосновало коефициента.

По отношение на това, че техническия капацитет, заделен по чл. 8, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2017/459, положителните външни ефекти за пазара от Проекта и продължителността на обвързващите ангажименти: всъщност коефициент f показва каква част от инвестицията ще се изплати от тези обвързващи оферти. За случая е 70%, тъй като този добавен капацитет предполага вход от други точки. Те също ще повишат приходите. Останалите 30% се възстановяват от другите точки на дружеството, предвид това, че този допълнителен газ отнякъде трябва да влезе, за което също ще се плати цена на ползвателите.

Може да се приеме, че представеният от „Булгартрансгаз“ ЕАД коефициент f е обоснован.

„Булгартрансгаз“ ЕАД не предвижда прилагане на алтернативен механизъм за разпределяне на добавения капацитет. Както казаха, ще се разпределя на платформа.

Дружеството не предвижда използване на фиксирана цена при реализиране на Проекта за добавен капацитет.

В диспозитива на доклада предлагаме към Комисията следното:

Предвид гореизложеното и на основание член 22, параграф 1, член 23, параграф 1, член 25, параграф 1, член 28, параграф 1 и член 30 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме Комисията да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;

2. Да одобри Проекта за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. – „Негро вода 1/Кардам“, като задължава „Булгартрансгаз“ ЕАД на нивото на предлагане на проекта за добавен капацитет да извърши проверка на икономическата целесъобразност при параметрите, посочени в мотивите на настоящия доклад.

Към този доклад предлагаме и проект на решение. Ще прочета текста на проекта на решение:

Предвид гореизложеното и на основание член 22, параграф 1, член 23, параграф 1, член 25, параграф 1, член 28, параграф 1 и член 30 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Одобрява Проекта за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. – „Негро вода 1/Кардам“, като задължава „Булгартрансгаз“ ЕАД на нивото на предлагане на проекта за добавен капацитет да извърши проверка на икономическата целесъобразност при параметрите, посочени в мотивите на настоящото решение.

Това предлагаме в проекта на решение към Комисията по този проект на „Булгартрансгаз“ ЕАД и румънския оператор.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Благодаря, г-н Димитров! Г-н Голубарев, имате думата! Заповядайте, г-н Голубарев!

Б. Голубарев: Благодаря, г-н Председател! Ако си спомняте, предния път аз обърнах внимание на мерната единици. Предполагам, че сте я проверили, обаче на мен ми прави впечатление следното: с гръцкия оператор ние приемаме kWh/ден. То е лева или евро на kWh/ден/година, а тук с румънския приемаме MWh/ден/година. Това не е толкова страшно, защото е въпрос на изчисление, но искам да обърна внимание на друго нещо. Това, което сега съм отворил, защото от компютъра съм го видял, една разлика между мерната единица на българския вариант и на английския вариант. Тук съм отворил на гръцкия, първия проект. Ние го гледахме. В английския вариант мерната единица е евро kWh/час/година. Така ли е? Точно така. Защо на български е на ден?

М. Димитров: Това е тарифната структура. Вероятно така са одобрили колегите от гръцкия регулатор. Нашата тарифна структура е на ден.

Б. Голубарев: Не можете... или на ден, или на час. Няма как. Добре! Аз сега тук отворих... Да, да в предишното. Сега ще отворя този, защото не са листовете пред мен. На първия, което е между гръцкия и „Ай Си Джи Би“, виждам тази разлика. Сега ще погледна и с румънския.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Това по отношение на стойността ли?

Б. Голубарев: Не стойността. Мерната единица.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Можете ли да го повторите това, което прочетохте?

Б. Голубарев: В българския вариант е лева... на стр. 7.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: 7 от...

Б. Голубарев: Извинявам се! Аз гледам стр. 7 от английския вариант... Стр. 7 на английския вариант, на първия... между гръцкия и „Ай Си Джи Би“.

М. Димитров: За Комотини предполагам?

Б. Голубарев: За Комотини! Извинявам се! Първото, което гледахме. Там виждам следната разлика. В английския вариант е kWh/час, а в българския е kWh/ден.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Според мен това е kWh.

Б. Голубарев: Има kWh, има kWh/ден, а другото е kWh/час. Нали? Знам, че има. Аз знам, че има, но защо има разлика между българския и английския?

Е. Маринова: Тази мерна единица, която току-що коментирахте, е на стр. 8 в българския вариант и тя е по т. 6.4.1, последния параграф. Това е надбавката на DESFA, която предвижда такава задължителна минимална надбавка при предлагането.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Това не е... Важното е единицата. Иначе българският вариант е абсолютно точен.

Е. Маринова: В английския е същото. Само страницата е различна. В английския вариант е kWh/час/година и там е така: kWh/час/година.

Б. Голубарев: Това е така, а в българския е kWh/ден/година.

Е. Маринова: Не! Точно тази надбавка е в тази мерна единица: kWh/час/година.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Да, това е тук на стр. 8. Същото.

Е. Маринова: Там е същото, само че на английски: kWh/час/година.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Това е стр. 8.

Е. Маринова: А в английския е на стр. 7.

Б. Голубарев: В английския е на стр. 7...

Е. Маринова: Пак същата точка, най-отдолу.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Да! И в българския вариант е на час.

Б. Голубарев: Да, различни страници.

Е. Маринова: Може ли само да кажа по отношение на коментара на г-н Голубарев за мерната единица. Всъщност в съвместните решения с гръцкия регулаторен орган една

от корекциите, които гръцкия регулаторен орган направи е всички мерни единица в решението да са в kWh.

Б. Голубарев: Да, а тук с румънския е в MWh.

Е. Маринова: ...Защото самите предложения за проект са в тази мерна единица представени.

Б. Голубарев: С други думи: с гърците сме в kWh, а с румънците сме в MWh.

Е. Маринова: Защото такава беше специфичното изискване на гръцкия регулатор.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: GWh! 137,2 GWh/ден. Това е с Румъния.

Б. Голубарев: Говорим за различни неща. Аз говоря за капацитет, а не за енергията, която влиза. За капацитета, който там е в MWh/ден/година.

А. Йорданов: Ако позволите...

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Заповядайте, г-н Йорданов!

А. Йорданов: Първо на този коментар да дам едно обяснение. Доколкото по настоящата процедура, която разглеждаме, разпределението се осъществява на платформа, обичайно търговията на платформа е в мерна единица MWh, докато при гръцкия оператор се ползваше алтернативен метод на разпределение на капацитета и там е както е договорено между двата оператора. Това беше първото, което исках да поясня и второто, което искам да поясня пак във връзка с казаното е, че ако българският преносен оператор беше направил такава интегрирана икономическа оценка, нямаше да задава въпроса останалите 30% от възвръщаемостта откъде ще дойдат, защото щеше да се види от икономическата преценка за целесъобразност. Третото нещо, което искам да кажа в тази връзка е, че в случая, огледално на случая с Гърция, румънският оператор няма да прави преценка за икономическата целесъобразност, но там не се налага абсолютно никаква инвестиция в мрежата. И третото нещо, което исках да отбележа е, че в този случай операторите са заделили 10% за разпределение на капацитет като краткосрочен продукт, което е минимално изискуемото по регламента. Съответно то е и огледално на решенията, които преди това взехме във връзка с IGB.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Благодаря, г-н Йорданов! Като говорим за единиците, аз това съм го оставил настрана, но например на стр. 6 от проекта на решение, ако трябва да се произнесе в края на 6.4.2 стойността, в която са целевите приходи на дружеството, как ще се произнесе? Аз не съм в състояние. Трябва да се каже 288 000 хил. лв. Кажете ми го. Трябва да се каже 288 000 000 лв. Иначе е невъзможно. Това не е първият случай. Не, че е фактическа грешка, но се избира единица, която е невъзможно да се произнесе, защото това са хиляди върху мерната единица хиляди. Няма значение.

А. Йорданов: Правилно е отбелязването, г-н Председател, защото в предходните процедури единицата беше милиони и дори съпоставимостта се губи между двете стойности.

М. Димитров: Да съответства на проекта, който го одобряваме, т.е. това е зададено. Иначе сте абсолютно прав, че...

А. Йорданов: За „Булгартрансгаз“ ЕАД е очевидно, но в другия случай беше зададено цяло число в милиони.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Не може да се прочете. Колеги, да преминаем към гласуване! Няма „против“. С четири гласа „за“ решението се приема.

От страна на членовете на Комисията нямаше въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание член 22, параграф 1, член 23, параграф 1, член 25, параграф 1, член 28, параграф 1 и член 30 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. – „Негро вода 1/Кардам“;

2. Одобрява Проекта за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. – „Негру Вода 1/Кардам“, като задължава „Булгартрансгаз“ ЕАД на нивото на предлагане на проекта за добавен капацитет да извърши проверка на икономическата целесъобразност при параметрите, посочени в мотивите на настоящото решение.

В заседанието по **точка трета** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков.

Решението е взето с **четири гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов – за, Благой Голубарев - за, Димитър Кочков - за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.4. Комисията, след като разгледа **писмо с вх. № Е-15-45-10 от 01.04.2024 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД с искане за одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. – „Кулата/Сидирокастро“**, установи следното:

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) е постъпило писмо с вх. № Е-15-45-10 от 01.04.2024 г. на „Булгартрансгаз“ ЕАД с искане за одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. – „Кулата/Сидирокастро“ (Проект за добавен капацитет). С писмо с вх. № Е-15-45-8 от 05.04.2024 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило допълнителна информация.

С писмо с изх. № Е-15-45-10 от 16.04.2024 г. КЕВР е изисквала от „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи обосновка за формирането на използвания в Проекта за добавен капацитет коефициент f , както и обосновка за формирането на настоящата стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на

преносната система. Изисканата информация е представена на КЕВР с писмо с вх. № Е-15-45-10 от 22.04.2024 г.

Производството по одобряване на Проекта за добавен капацитет е регламентирано в Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 (Регламент (ЕС) 2017/459).

Според член 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459 след консултацията и приключването на фазата на проектиране за един проект за добавен капацитет участващите оператори на преносни системи предават предложението за проект за добавен капацитет на съответните национални регулаторни органи – КЕВР и Регулаторният орган за енергия, отпадъци и води на Р Гърция (РОЕОВ), за съгласувано одобряване.

В изпълнение на член 28, параграф 2, изречение 3 от Регламент (ЕС) 2017/459 КЕВР с писмо с изх. № Е-15-45-10 от 16.04.2024 г. е уведомила РОЕОВ, че на 1 април 2024 г. българският газопреносен оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД е представил предложение за Проект за добавен капацитет. Предложението е представено от гръцкия газопреносен оператор на 3 април 2024 г. на РОЕОВ, за което КЕВР е уведомена с писмо с изх. № О-109683 от 19.04.2024 г. на гръцкия регулаторен орган.

С оглед нормата на член 28, параграф 2, абзац 2 от Регламент (ЕС) 2017/459 КЕВР с писмо с изх. № Е-45-10 от 23.04.2024 г. е предоставила на РОЕОВ становище по Проекта за добавен капацитет, като е посочила, че счита, че не са налице неблагоприятни въздействия по отношение на конкуренцията и ефективното функциониране на вътрешния пазар на природен газ, свързани с осъществяването на проекта. Също така, е посочила, че изпълнението на Проекта за добавен капацитет ще доведе до повишаване на капацитета на точката на междусистемно свързване „Кулата/Сидирокастро“, което ще осигури достъп до допълнителни количества тръбопроводен и LNG природен газ от алтернативни източници за Р Гърция, Р България и всички съседни държави. Според КЕВР ползите от изпълнението на Проекта за добавен капацитет се припокриват и ще допринесат за изпълнението на ключовите цели на инициативата за Вертикален газов коридор. От своя страна, РОЕОВ с писмо с изх. № О-109683 от 19.04.2024 г. е уведомило КЕВР, че изразява положително становище по Проекта за добавен капацитет.

Въз основа на представените документи и информация от заявителя и извършеното проучване по преписката, КЕВР установи следното:

1. Проектът за добавен капацитет има за цел да увеличи техническия капацитет в точката на междусистемно свързване „Кулата/Сидирокастро“ (ТС „Кулата/Сидирокастро“), като „Булгартрансгаз“ ЕАД и National Natural Gas System Operator S.A. (DESFA) ще предлагат групиран капацитет в посока от газопреносната система на DESFA към газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

2. В съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) 2017/459 и „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA в периода от 3 юли 2023 г. до 23 октомври 2023 г. са извършили необвързваща оценка на пазарното търсене за добавен капацитет в ТС „Кулата/Сидирокастро“, която свързва газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на DESFA. На 23 октомври 2023 г. на интернет страниците на операторите на двете газопреносни системи е публикуван Доклад за оценка на търсенето.

В изпълнение на член 27, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2017/459 двата оператора на газопреносни системи са извършили технически проучвания за установяване на стъпките и инвестициите, необходими за осигуряване на добавения капацитет в ТС „Кулата/Сидирокастро“ в посока от газопреносната система на DESFA към газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Проектът за добавен капацитет

предвижда изграждане от DESFA на технологично оборудване, както следва: Пълно разширение (Patima – Nea Messimvria) – дължина 410 км, значително надграждане на компресорна станция (КС) Nea Messimvria, умерено/значително надграждане на КС Ampelia, разходи 574 милиона евро; Частично разширение (Katerini – Livadia) – дължина 250 км, умерено надграждане на КС Nea Messimvria, малко надграждане на КС Ampelia, разходи 350 милиона евро; Ограничено разширение (Rapsani – Brallos) – дължина 160 км, малко надграждане на КС Nea Messimvria, никакво надграждане на КС Ampelia, разходи 224 милиона евро. Приблизителните разходи за КС Nea Messimvria са в размер на 67,5 милиона евро (значително надграждане), 45 милиона евро (умерено надграждане) и 22,5 милиона евро (малко надграждане), а за КС Ampelia са в размер на 60 милиона евро (значително надграждане) и 30 милиона евро (умерено надграждане).

От своя страна, „Булгартрансгаз“ ЕАД ще изгради технологично оборудване, както следва: Ниво 1 - Ограничено разширение (Кулата-Кресна - дължина 48 км лупинг; Пиперово-Перник – дължина 53 км нов газопровод), добавен капацитет в размер на 35,4 GWh/ден, разходи 122,5 милиона евро; Ниво 2 – Разширено разширение (Кулата-Кресна - дължина 48 км лупинг; Пиперово-Перник – дължина 53 км нов газопровод; Кресна-Пиперово, дължина 82 км лупинг; Ихтиман - Горни Богров – 50 км подмяна на газопровод), надграждане на КС Петрич с 9 MW и реконструкция и реверсиране на КС Ихтиман, добавен капацитет в размер на 104,4 GWh/ден, разходи 307,2 милиона евро.

3. В изпълнение на член 27, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/459 „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA са провели съвместна обществена консултация на Проекта за добавен капацитет в периода от 31 януари 2024 г. до 29 февруари 2024 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД не е получило предложения и коментари от заинтересовани страни, а DESFA е получило едно становище от заинтересована страна, което е отразило в проекта.

4. След приключване на съвместната обществена консултация и на фазата на проектиране „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA са публикували Проекта за добавен капацитет на интернет страниците на дружествата - член 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459. Според посочената разпоредба от регламента, Проектът за добавен капацитет съдържа най-малко следната информация: всички нива на предлагане, отразяващи обхвата на очакваното търсене на добавен капацитет в съответните точки на междусистемно свързване, в резултат на обществената консултация и оценката на пазарното търсене; общи правила и условия, които един ползвател на мрежата трябва да приеме, за да участва и да получи достъп до капацитет във фазата на обвързващо разпределяне на капацитет в рамките на процедурата за добавен капацитет, включително всякакви обезпечения, които ползвателите на мрежата трябва да представят, както и разпоредби как се действа съгласно договора при евентуални закъснения в предоставянето на капацитет или в случаи на прекъсване на изпълнението на проекта; графици за проекта за добавен капацитет, включително всички изменения след консултацията, както и мерки за избягването на забавянния и за свеждането до минимум на въздействието на забавяннията; параметрите за извършване на проверката за икономическата целесъобразност; дали може да бъде поискано по изключение допълнително удължаване с най-много 5 години на времеви хоризонт за договаряне на капацитет в допълнение към вече разрешения период от най-много 15 години след началото на експлоатацията; когато е приложимо, предложеният алтернативен механизъм за разпределяне, включително неговата обосновка, както и условията, одобрени от оператора на преносната система за обвързващия етап; когато към проекта за добавен капацитет се прилага подход с фиксирана цена - елементите, описани в член 24, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос

на газ (Регламент (ЕС) 2017/460).

5. Също така, в изпълнение на член 25, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459 по отношение на проектите за добавен капацитет операторите на газопреносни системи представят за одобрение от националните регулаторни органи следната информация за всяко ниво на предлагане: референтните цени, прогнозирани за времевия хоризонт на първоначалното предлагане на добавен капацитет, които се използват за изчисляването на параметрите, посочени съответно в член 22, параграф 1, буква „а“ и член 24, параграф 2, буква „а“ от посочения регламент, съответно в случай на отделна или обща проверка за икономическа целесъобразност; параметрите, посочени в член 22, параграф 1, букви „б“ и „в“ и член 24, параграф 2, букви „б“ и „в“ от посочения регламент, съответно в случай на отделна или обща проверка за икономическа целесъобразност; ако е приложимо, диапазона на нивото за задължителната минимална тръжна надбавка по член 33, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/460 за всяко ниво на предлагане и за всяка точка на междусистемно свързване, приложени в първия и евентуално в следващи търгове, на които се предлага добавеният капацитет, както е определено в член 33, параграф 3 от същия регламент.

6. Проекта за добавен капацитет, предложен от операторите на преносни системи - „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA, съдържа всички формални елементи, необходими за неговото одобряване, посочени в член 25, параграф 1 и член 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459. В тази връзка, следва да се посочи следното:

6.1. Ниво на предлагане (член 28, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

По смисъла на член 3, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/459 „ниво на предлагане“ означава сбора от наличния капацитет и съответния добавен капацитет, предлаган за всеки от годишните стандартни продукти за капацитет в дадена точка на междусистемно свързване.

Добавеният капацитет по проекта ще бъде предлаган като групиран твърд продукт от „Булгартрансгаз“ ЕАД от датата на търговска експлоатация на проекта, която за Ниво 1 – Ограничено разширение, е второто тримесечие на 2026 г., а за Ниво 2 – Разширено разширение, е третото тримесечие на 2029 г., съответно от DESFA от датата на търговска експлоатация на избрания проект: при пълно разширение – четвърто тримесечие на 2029 г.; при частично разширение – второ тримесечие на 2029 г. и при ограничено разширение – четвърто тримесечие на 2028 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA посочват, че ще заделят 10 на сто от добавения капацитет, които ще предлагат като краткосрочен капацитет в съответствие с член 30, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/459. Добавеният капацитет ще се предлага като твърд групиран капацитет от двете страни на точката.

Предвид горното, КЕВР приема, че представеното от „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA ниво на предлагане отразява обхвата на очакваното търсене на добавен капацитет в ТС „Кулата/Сидирокастро“.

6.2. Общи правила и условия (член 28, параграф 1, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

„Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA ще предлагат добавения капацитет по проекта при общи условия, при които всички ползватели ще участват и ще получат достъп до капацитет във фазата на обвързващо разпределяне на капацитет, които съдържат: обезпечения, които ползвателите на мрежата трябва да представят, ред за провеждане на обвързващата фаза и класиране на офертите, подписване на споразумение за пренос на газ и договор за резервиране на капацитет, както и правила при евентуални закъснения в предоставянето на капацитет или в случаи на прекъсване на изпълнението на проекта.

Предвид горното, КЕВР приема, че представените от „Булгартрансгаз“ ЕАД и

DESFA общи условия осигуряват баланс между интересите на операторите на газопреносни системи и ползвателите на мрежите.

6.3. Графици на Проекта за добавен капацитет (член 28, параграф 1, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

Изпълнението на инвестициите, необходими за осигуряване на добавен капацитет в ТС „Кулата/Сидирокастро“ ще започне, когато участниците на пазара се ангажират да закупят адекватни количества добавен капацитет в годишния търг за продукти през 2024 г. и в случай, че операторите на газопреносни системи са получили положителен резултат от проверката за икономическа целесъобразност. Двата газопреносни оператора са посочили сроковете за осъществяване на обвързващата фаза на Проекта за добавен капацитет. Изпълнението на инвестиционните задачи и въвеждането в експлоатация на инфраструктурата за добавен капацитет е предвидено да завърши така, както е посочено в т. 6.1. по-горе.

Предвид горното, КЕВР приема, че представеният от „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA график за изпълнение на проекта е обоснован.

6.4. Информация и параметри на проверката за икономическа целесъобразност (член 25 и член 28, параграф 1, буква „г“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

Целта на икономическата проверка за целесъобразност на проекта за добавен капацитет е да се гарантира икономическата жизнеспособност на проекта чрез поемане от ползвателите на мрежата, търсещи капацитет, на съответните рискове, свързани с тяхното търсене, за да се избегне излагането на обхванатите клиенти на риск във връзка с тези инвестиции – съображение 11 от Регламент (ЕС) 2017/459.

Според член 22, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459 проверката за икономическа целесъобразност се извършва от операторите на преносни системи или от националните регулаторни органи (по решение на националните регулаторни органи) на всяко ниво на предлагане на проект за добавен капацитет, след като ползвателите на мрежата са поели спрямо участващите оператори на преносни системи обвързващи задължения за договаряне на капацитет, и се състои от следните параметри: а) настоящата стойност на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет; б) настоящата стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения капацитет, включен в съответното ниво на предлагане; в) коефициента f .

По отношение на проверката за икономическа целесъобразност, КЕВР приема, че на всяко ниво на предлагане на Проекта за добавен капацитет такава проверка да се извършва от „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA.

Според член 22, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/459 изпълнението на проект за добавен капацитет започва, ако проверката за икономическа целесъобразност дава положителен резултат от двете страни на точката на междусистемно свързване за поне едно ниво на предлагане, включващо добавен капацитет. Резултатите от проверката за икономическа целесъобразност се представят не по-късно от два работни дни след закриване на кръга на наддаване, едновременно за всички ползватели на мрежата, които участват в съответния търг – член 11, параграф 10, изречение 3 от Регламент (ЕС) 2017/459. Резултатът от извършването на проверката за икономическа целесъобразност е положителен, ако стойността на параметъра „настояща стойност на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет“ е най-малко равна на дела на параметъра „настояща стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения капацитет, включен в съответното ниво на предлагане“, определен чрез коефициента f . Според член 25, параграф 1 и член 28, параграф 1, буква „г“ от Регламент

(ЕС) 2017/459 параметрите на настоящата стойност на обвързващите задължения, поети от ползвателите на мрежата, както и на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения капацитет, коефициента f и референтните цени и диапазона на равнището на задължителната минимална тръжна надбавка подлежат на одобрение от съответния национален регулаторен орган.

6.4.1. Настоящата стойност на обвързващите задължения, поети от ползвателите на мрежата:

Параметърът „настояща стойност на обвързващите задължения, поети от ползвателите на мрежата“ се изчислява като дисконтираната сума от: сумата от съответните прогнозни референтни цени и евентуална тръжна надбавка и евентуална задължителна минимална надбавка, умножена по размера на договорения добавен капацитет, както и сумата от евентуална тръжна надбавка и евентуална задължителна минимална надбавка, умножена по размера на наличния капацитет, който е бил договорен заедно с добавения капацитет – чл. 22, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2017/459.

Във връзка с изчисляването на настоящата стойност на обвързващите задължения на ползвателите на мрежата в ТС „Кулата/Сидирокастро“ „Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че за референтна цена ще използва тарифата за газова година 1 октомври 2024 г. – 30 септември 2025 г. За сравнение, дружеството е посочило, че към момента цената за дългосрочен продукт за капацитет, предлаган в посочената точка на междусистемно свързване в посока от DESFA към българската газопреносна система е в размер на 267,0619 лв./MWh/ден/година без ДДС или 136,5465 евро/MWh/ден/година без ДДС. Окончателната референтна цена ще бъде определена в съответствие с Методика за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД и ще бъде публикувана на интернет страницата на дружеството.

„Булгартрансгаз“ ЕАД не предвижда да прилага задължителна минимална надбавка за Ниво 1 – Ограничено разширение, а за Ниво 2 – Разширено разширение, дружеството ще прилага такава в размер на 94,13 лв./MWh/ден/година.

DESFA е посочило, че цените за разпределение на капацитет ще се формират по Тарифния регламент на DESFA, като в съответствие с действащата тарифа дружеството обмисля прилагане на плаваща референтна цена. За сравнение, DESFA е посочило, че към момента цената за дългосрочен капацитетен продукт в ТС „Кулата/Сидирокастро“, в посока от газопреносната система на DESFA към българската газопреносна система е равна на 4,3000262 евро/kWh/час/година, без отчитане на регулаторните корекции по посочения регламент. Включването на активите на проекта за ограничено разширение в регулираната база от активи на DESFA ще доведе до прогнозна референтна цена в размер на 5,1409195 евро/(kWh/час)/година, съответно на проекта за частично разширение до прогнозна референтна цена в размер на 5,6808396 евро/(kWh/час)/година, съответно на проекта за пълно разширение до прогнозна референтна цена в размер на 5,7074633 евро/(kWh/час)/година. Окончателната референтна цена ще бъде определена в съответствие с Тарифния регламент на DESFA и ще бъде публикувана на интернет страницата на дружеството.

DESFA предвижда да прилага задължителна минимална надбавка, както следва: за проекта за ограничено разширение в размер на 0,4080 евро/(kWh/час)/година, съответно за проекта за частично разширение в размер на 0,2880 евро/(kWh/час)/година, съответно за проекта за пълно разширение в размер на 0 евро/(kWh/час)/година.

6.4.2. Настояща стойност на прогнозното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения

капацитет, включен в съответното ниво на предлагане:

По отношение на този параметър на проверката за икономическа целесъобразност дефиниции на понятията „разрешени приходи“ и „целеви приходи“ на оператора на преносна система са регламентирани в Регламент (ЕС) 2017/460. По смисъла на този регламент „разрешени приходи“ са приходите от услуги за пренос и приходите от услуги, различни от пренос, за предоставянето на услуги от оператора на преносна система за определен период от време в рамките на даден регулаторен период, които този оператор на преносна система има право да получи при режим без пределни цени, а „целеви приходи“ са приходите от очакваните услуги за пренос и очакваните приходи от услуги, различни от пренос, за предоставянето на услуги от оператора на преносна система за конкретен период от време в рамките на даден регулаторен период при режим на пределни цени.

Във връзка с горното, „Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че за Ниво 1 – Ограничено разширение, настоящата стойност на прогнозното увеличение на разрешените приходи е в размер на 207 725 хил. лв. без ДДС или 106 208 хил. евро без ДДС, а за Ниво 2 – Разширено разширение, е в размер на 526 599 хил. лв. без ДДС или 269 245,8 хил. евро без ДДС.

DESFA е посочило, че параметърът „настояща стойност на прогнозното увеличение на разрешените приходи, свързани с инвестициите“ за проекта за ограничено разширение е в приблизителен размер 152 293 723 евро, съответно за проекта за частично разширение в приблизителен размер 255 434 644 евро, съответно за проекта за пълно разширение в приблизителен размер 403 293 027 евро.

6.4.3. Коефициент f:

Съгласно легалната дефиниция на този параметър, регламентирана в Регламент (ЕС) 2017/459, „коефициент f“ е делът от настоящата стойност на прогнозираното увеличение на разрешените или целевите приходи на оператора на преносна система, свързана с добавения капацитет, включен в съответното ниво на предлагане, който се покрива от настоящата стойност на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет. Според член 23, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/459, нивото на коефициент f за дадено ниво на предлагане се определя като се вземе предвид: стойността на заделения технически капацитет; положителните вторични ефекти на проекта за добавен капацитет върху пазара, или върху преносната мрежа, или върху двете системи; продължителността на поетите от ползвателите на мрежата обвързващи задължения за договаряне на капацитет в сравнение с икономическия живот на актива; степента на търсенето на капацитета, изграден по проекта за добавен капацитет, след края на периода, разгледан в проверката за икономическа целесъобразност.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е приложило коефициент f, за Ниво 1 – Ограничено разширение, равен на 0,5, а за Ниво 2 – Разширено разширение – равен на 0,7. Дружеството е обосновало предложения размер на този параметър, като е посочило, че при неговото определяне е взело предвид: размера на техническия капацитет, заделен по член 8, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2017/459, положителните външни ефекти за пазара от Проекта за добавен капацитет, продължителността на обвързващите ангажименти на ползвателите на мрежата за договаряне на капацитет в сравнение с икономическия живот на актива, както и очакваната степен, до която търсенето на капацитета по Проекта за добавен капацитет може да се очаква да продължи след края на времевия хоризонт, използван в икономическия тест.

DESFA е приложило коефициент f, равен на 0,7 при трите проекта за разширение.

Предвид горното, КЕВР приема, че представеният от „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA размер на коефициента f е обоснован.

6.5. Допълнително удължаване с най-много 5 години на времевия хоризонт за договаряне на капацитет (член 28, параграф 1, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

„Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA предвижда удължаване с 5 години на времевия хоризонт за договаряне на капацитет в допълнение към определения в член 11, параграф 3, изречение 2 от Регламент (ЕС) 2017/459 период от най-много 15 години от датата на търговска експлоатация.

6.6. Алтернативен механизъм за разпределяне на добавения капацитет (член 28, параграф 1, буква „е“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

„Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA са предвидили прилагане на алтернативен механизъм за разпределяне на добавения капацитет, както и възможност ползвателите на мрежата да представят обвързващи оферти за условно договаряне на капацитет.

Според член 30, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/459 алтернативен механизъм за разпределяне може да се използва с одобрението на националните регулаторни органи, когато въз основа на оценката на пазарното търсене или обществената консултация има основания да се заключи, че търгът с явно наддаване и периодично повишаване на тръжната цена не е подходящ и че проектът за добавен капацитет обхваща повече от две входно-изходни системи, като в хода на процедурата за разпределяне се изискват оферти за покупка за няколко точки на междусистемно свързване и оферти за покупка с продължителност повече от една година. В мрежа с алтернативен механизъм за разпределяне ползвателите на мрежата могат да представят обвързващи оферти за условно договаряне на капацитет, ако е спазено поне едно от следните условия: а) поети задължения, свързани със задължения в други точки на междусистемно свързване или изключващи такива задължения; б) поети задължения в рамките на различни стандартни годишни продукти за капацитет в дадена точка на междусистемно свързване; в) поети задължения, зависещи от разпределението на конкретен или минимален размер капацитет – член 30, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/459.

Предвид горното, КЕВР приема, че прилагане на алтернативен механизъм и обвързващи оферти при реализиране на Проекта за добавен капацитет е обосновано, предвид факта, че проектът включва три входно – изходни системи: на „Ай Си Джи Би“ АД, на „Булгартрансгаз“ ЕАД и на DESFA, както и че при оценка на пазарното търсене, което е проведено, за добавен капацитет в ТС „Кулата/Сидирокастро“ са получени необвързващи прогнози за търсене за резервиране на капацитет за повече от 1 година

6.7. Подход с фиксирана цена (член 28, параграф 1, буква „ж“ от Регламент (ЕС) 2017/459):

„Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA не предвиждат използване на фиксирана цена при реализиране на Проекта за добавен капацитет.

Изказвания по т.4.:

М. Димитров: В Комисията е постъпило писмо от 01.04.2024 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД с искане за одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и гръцката газопреносна система на DESFA. Това е точка на междусистемно свързване „Кулата/Сидирокастро“.

КЕВР е изисквала от „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи допълнителна информация и обосновки за f фактор, която информация е предоставена от дружеството в Комисията. Проектът е представен пред КЕВР и гръцкия регулаторен орган за съгласуване и одобряване. Комисията с писмо е уведомила гръцкия регулатор, че на 1 април 2024 г. българският газопреносен оператор „Булгартрансгаз“ ЕАД е представил предложение за

Проект за добавен капацитет. Гръцкият регулатор е уведомил КЕВР, че гръцкия газопреносен оператор на 3 април 2024 г. е представил същия проект. Това отново е процедура по регламента. Отделно са разменени и становища между двата регулатора. Становищата са положителни и очертават ползите от проекта, включително и подпомагане на инициативата за вертикален газов коридор.

Въз основа на представените документи и информация от заявителя се установи следното:

Проектът за добавен капацитет има за цел да увеличи техническия капацитет в точката на междусистемно свързване „Кулата/Сидирокастро“, като „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA ще предлагат групиран капацитет в посока от газопреносната система на DESFA към газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД, капацитет от Гърция към България.

Двата оператора в периода от 3 юли 2023 г. до 23 октомври 2023 г. са извършили необвързваща оценка на пазарното търсене за добавен капацитет в ТС „Кулата/Сидирокастро“. На 23 октомври 2023 г. на интернет страниците на операторите на двете газопреносни системи е публикуван Доклад за оценка на търсенето, също според изискването на регламента.

Двата оператора са извършили технически проучвания за установяване на стъпките и инвестициите, необходими за осигуряване на добавения капацитет. В доклада е описано подробно проектът за добавен капацитет какво предвижда за изграждане от страна на DESFA. Аз ще се спра по-подробно от отношение на инвестициите на „Булгартрансгаз“ ЕАД и на проекта.

За осъществяване на проекта „Булгартрансгаз“ ЕАД ще изгради технологично оборудване, както следва:

За Ниво 1, което е ограничено разширение, се предвижда изграждане на лупинг за участъка Кулата-Кресна с дължина 47 км; нов газопровод в участъка Пиперово-Перник – дължина 50 км. Изграждането на тази инфраструктура осигурява добавен капацитет в размер на 35,4 GWh/ден, като разходите са в размер на 122,5 милиона евро. „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага и още едно ниво на капацитет, което е значително над първото. Ниво 2 – Разширено разширение предвижда следната инфраструктура за изпълнение: изграждане на лупинг в участъка Кулата-Кресна с дължина 47 км; нов газопровод в участъка Пиперово-Перник с дължина 50 км, изграждане на лупинг в участъка Кресна-Пиперово с дължина 82 км; подмяна на съществуващ газопровод в участъка Ихтиман - Горни Богров с дължина 50 км. Предвижда се също надграждане на КС Петрич с 9 MW и реконструкция и реверсиране на КС Ихтиман. При това ниво се осигурява добавен капацитет в размер на 104,4 GWh/ден, като разходите при това ниво са в размер на 307,2 милиона евро.

„Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA са провели съвместна обществена консултация на Проекта за добавен капацитет в периода от 31 януари 2024 г. до 29 февруари 2024 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД не е получило предложения и коментари от заинтересовани страни, а DESFA е получило едно становище, което е взето предвид при окончателното разработване на проекта.

След приключване на съвместната обществена консултация и на фазата на проектиране „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA са публикували Проекта за добавен капацитет на интернет страниците на дружествата – изискване на Регламент (ЕС) 2017/459.

Проектът за добавен капацитет, предложен от „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA съдържа всички формални елементи, необходими за неговото одобряване, посочени в чл. 25 и чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/459.

Добавеният капацитет по проекта ще бъде предлаган като групиран твърд продукт от „Булгартрансгаз“ ЕАД от датата на търговска експлоатация на проекта, която за Ниво 1 е второто тримесечие на 2026 г., а за Ниво 2 – Разширено разширение, е третото

тримесечие на 2029 г., съответно от DESFA от датата на търговска експлоатация на избрания проект предлага три варианта на добавен капацитет: при пълно разширение – четвърто тримесечие на 2029 г.; при частично разширение – второ тримесечие на 2029 г. и при ограничено разширение – четвърто тримесечие на 2028 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA посочват, че ще заделят 10% от добавения капацитет, който ще се предлага на краткосрочна база. Това е също изискване на Регламент (ЕС) 2017/459. Тук се прилага алтернативен механизъм за разпределяне на капацитет.

Може да се приеме, че представеното от двата оператора ниво на предлагане отразява обхвата на очакваното търсене на добавен капацитет в ТС „Кулата/Сидирокастро“.

„Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA ще предлагат добавения капацитет по проекта при общи условия, които осигуряват равнопоставеност на всички участници, които биха искали да участват в процедурата.

Може да се приеме, че представените от „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA общи условия осигуряват баланс между интересите на операторите на газопреносни системи и ползвателите на мрежите.

Изпълнението на инвестициите, необходими за осигуряване на добавен капацитет в ТС „Кулата/Сидирокастро“ ще започне, когато участниците на пазара се ангажират да закупят адекватни количества добавен капацитет в годишния търг през 2024 г. и в случай, че операторите на газопреносни системи са получили положителен резултат от проверката за икономическа целесъобразност. Представеният от „Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA график за изпълнение на проекта, както вече го представих, е обосноваан и предполага изпълнение на представения проект.

По отношение на проверката за икономическа целесъобразност следва да се има предвид, че на всяко ниво на предлагане на Проекта за добавен капацитет такава проверка да се извършва от „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Във връзка с изчисляването на настоящата стойност на обвързващите задължения на ползвателите на мрежата в „Кулата/Сидирокастро“: „Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че референтната цена, която ще използва ще е тази за газова година 2024 г. – 2025 г. Сега само за информация е посочило настоящата референтна цена за „Кулата/Сидирокастро“ за 2023-2024 г., като окончателната референтна цена ще бъде определена в съответствие с Методика за определяне на цени за достъп и пренос на „Булгартрансгаз“ ЕАД и ще бъде публикувана на интернет страницата на дружеството.

„Булгартрансгаз“ ЕАД не предвижда да прилага задължителна минимална надбавка за Ниво 1, а за Ниво 2 ще прилага такава надбавка в размер на 94,13 лв./MWh/ден/година.

DESFA е посочило, че цените за разпределение на капацитет ще се формират по Тарифния регламент на DESFA.

В доклада е представена подробна информация за действащите цени на DESFA за „Кулата/Сидирокастро“, както и прогнозните референтни цени при отделните етапи на разширение.

DESFA предвижда да прилага задължителна минимална надбавка към цените. Това е съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2017/459.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че за Ниво 1 настоящата стойност на прогнозното увеличение на разрешените приходи е в размер на 207 725 000 лв. без ДДС, а за Ниво 2 е в размер на 526 599 000 лв. без ДДС.

DESFA е посочило, че параметърът „настояща стойност на прогнозното увеличение на разрешените приходи, свързани с инвестициите“ за проекта за ограничено разширение е в размер на 152 293 723 евро, за следващото ниво е в размер на 255 434 644 евро, а за пълно разширение е в размер на 403 293 027 евро.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е приложило коефициент f , за Ниво 1 в размер на 0,5, а за Ниво 2 – в размер на 0,7. Дружеството е обосновавало предложения размер на този

параметър, като е посочило, че при неговото определяне е взело предвид: размера на техническия капацитет, заделен по член 8 от Регламент (ЕС) 2017/459, положителните външни ефекти за пазара от Проекта и продължителността на обвързващите ангажименти на ползвателите.

Гръцкият газопреносен оператор DESFA е приложил коефициент f , равен на 0,7 при трите проекта за разширение.

Може да се приеме, че коефициентът f е обоснован.

„Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA предвижда удължаване с 5 години на времевия хоризонт за договаряне на капацитет. Тук, както казах вече, се предлага алтернативен механизъм: не на платформа, а на базата на обвързващи оферти, като регламентът позволява алтернативният механизъм, който е със срок 15 години, да се увеличи с още 5 години. И двата оператора искат такова увеличение, което общо прави 20 години.

Може да се приеме, че прилагане на алтернативен механизъм и обвързващи оферти при реализиране на Проекта за добавен капацитет е обосновано, предвид факта, че проектът включва три входно-изходни системи: на „Ай Си Джи Би“ АД, на „Булгартрансгаз“ ЕАД и на DESFA, както и че при оценка на пазарното търсене, което е проведено, за добавен капацитет в ТС „Кулата/Сидирокастро“ са получени необвързващи прогнози за търсене за резервиране на капацитет за повече от 1 година

„Булгартрансгаз“ ЕАД и DESFA не предвиждат използване на фиксирана цена при реализиране на Проекта за добавен капацитет.

Това е по параметрите на проекта. В диспозитива към доклада предлагаме на Комисията следното:

Предвид гореизложеното и на основание член 22, параграф 1, член 23, параграф 1, член 25, параграф 1, член 28, параграф 1 и член 30 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013 и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме Комисията да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;

2. Да одобри Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. – „Кулата/Сидирокастро“, като задължава „Булгартрансгаз“ ЕАД да извърши проверка на икономическата целесъобразност на всяко ниво на предлагане на проекта за добавен капацитет при параметрите, посочени в мотивите на настоящия доклад.

Ще прочета и проекта на решение, който предлагаме с доклада:

Предвид гореизложеното и на основание член 22, параграф 1, член 23, параграф 1, член 25, параграф 1, член 28, параграф 1 и член 30 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Одобрява Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. – „Кулата/Сидирокастро“, като задължава „Булгартрансгаз“ ЕАД да извърши проверка на икономическата целесъобразност на

всяко ниво на предлагане на проекта за добавен капацитет при параметрите, посочени в мотивите на настоящото решение.

Това предлагаме в проекта на решение към Комисията по проекта за добавен капацитет на „Булгартрансгаз“ ЕАД и гръцкия газопреносен оператор DESFA. Тук искам да съобщя за няколко дребни технически грешки, които са допуснати в доклада и съответно в проекта на решение, тъй като всъщност проектът на решение е аналогичен в голяма степен на доклада.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Направо в проекта на решение трябва, защото ние в доклада не можем нищо да променим. Само проекта на решение ще коментираш.

М. Димитров: Понеже сме ползвали аналогична структура за всичките проекти, е останало на едно място Румъния. Трябва да стане Гърция... Тъй като е голям обем информацията, ползвахме една и съща структура. На стр. 1, последното изречение: „Също така, е посочила, че изпълнението на Проекта за добавен капацитет ще доведе до повишаване на капацитета на точката на междусистемно свързване „Кулата/Сидирокастро“, което ще осигури достъп до допълнителни количества тръбопроводен и LNG природен газ от алтернативни източници за Р Румъния, Р България и всички съседни държави“. Тук трябва да стане Гърция. Другото: останал е румънският оператор Transgaz S.A. Това е т. 2 на стр. 2. Тук трябва да стане DESFA – гръцкия газопреносен оператор. Пак на стр. 2 следва да се изтрие едно изречение, което е останало пак от структурата на доклада за румънците. Това е пак в т. 2, второто изречение. Първото го коментирахме. Второто изречение е: „Въз основа на прогнозите за търсене, получени при необвързващата оценка на пазарното търсене, двата оператора са направили извод, че нивото на добавен капацитет, който ще бъде предоставян от DESFA в посока към „Булгартрансгаз“ ЕАД е равно на 137,2 GWh/ден“. Всъщност 137,2 GWh/ден е нивото за Румъния. Трябва да се изтрие това цялото изречение, а малко по-надолу е разяснено подробно какъв е добавеният капацитет по този проект с Гърция.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Той колко е?

М. Димитров: Сега ще Ви кажа къде... На двете нива подробно са...

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: 104,4.

М. Димитров: Да, на същата страница, абзацът: „От своя страна, „Булгартрансгаз“ ЕАД...“. Там е обяснено подробно какъв е капацитетът.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Ясно. Вместо тези 137,2 тук е 104,4 GWh/ден.

М. Димитров: И тук още една последна техническа грешка, понеже дружеството впоследствие ни информира с писмо, че е допуснало грешка на дължината... Това е на стр. 2, пак този абзац, който го коментирах преди малко: „От своя страна, „Булгартрансгаз“ ЕАД ще изгради технологично оборудване, както следва: Ниво 1 - Ограничено разширение (Кулата-Кресна - дължина 47 км лупинг...“. Тук следва да се чете не 47, а 48 км. Дружеството е информирало, че с един километър е объркало дължината. 47 става 48. След това: „Пиперово-Перник – дължина 50 км“ в проекта на решение е записано, а всъщност са 53 км. Това същото... тъй като Ниво 2 стъпва на Ниво 1 и предполага още две допълнителни изграждания на газопровод и компресорна станция, така че същото се коригира и в следващото изречение.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Така е. То се повтаря на два пъти в същия абзац.

М. Димитров: Това са грешките.

Б. Голубарев: На стр. 5 има една излишна... Предпоследния абзац: „*такава в размера в размер на 94,13 лв./MWh/ден/година*“. Едното „*в размер*“ трябва да се премахне.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Да се коригира също.

М. Димитров: Да. Това са грешките.

Ал. Йорданов: Извън изчистването на техническите грешки, аз ще довърша общия коментар, който правя в тази последователност от процедури, които разглеждаме. Леко в шеговит тон ще кажа, че българският преносен оператор максимално затруднява регулатора си в разглеждането на процедурите. Първо, защото прилага различни режими на свързаност със съседни преносни оператори. Второ, защото дори и там, където прилага еднакви режими прилага пък различни механизми за разпределение на добавения капацитет. Като сложим и различията в мерните единици и съответно техническите грешки, които допуска, ако проверяваме и за съответствие с Десетгодишния план за развитие на газопреносната мрежа, предполагам, че объркванията ще станат още повече. Всичко това се дължи на това, че очевидно българският оператор няма стриктна и ясна визия за развитието на газопреносната мрежа, в това число и до точките на междусистемно свързване. Ако това беше така и съответно прилагашме регламента и по отношение на точки и с трети страни. Сега щяхме да разглеждаме не само тези процедури, а и още няколко процедури за необходимостта от добавен капацитет, щяхме да разглеждаме и в контекста на развитие на националната преносна мрежа и необходимостта да се изграждат газопроводни отклонения от нея към потребители на територията на страната и щяхме да имаме съвсем, съвсем ясна представа добавеният капацитет на една точка на междусистемно свързване как съответно продължава до неговото потребление на друга точка на междусистемно свързване или на изхода от газопреносна система и съответно икономическата преценка за целесъобразност щеше да е много, много по-лесна и за самия преносен оператор. За жалост в такава ситуация сме в момента, т.е. не възразявам срещу предложеното решение след изчистване на техническите грешки. Просто правя общ коментар относно политиката на националния преносен оператор.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Благодаря Ви, г-н Йорданов! Ще кажа няколко думи, както обещах, след като минат четирите наши решения. Най-напред да изкажа една искрена благодарност на двете дирекции: дирекция „Правна“ и дирекция „Природен газ“ по няколко причини. Първо, защото те свършиха тази дейност в изключително кратки срокове. Това са четири решения за добавен капацитет на четири точки за междусистемно свързване. На второ място, защото за първи път ние излизаме с решения, свързани с добавен капацитет за тези точки на междусистемно свързване. На трето място, защото днес, 26 април е последната дата, в която ние можехме и трябваше да приемем тези решения, респективно да бъдат първите две изпратени в Атина и респективно след това в Брюксел, като съвместни решения на двата регулатора – българския и гръцкия, което обаче не означава, че другите две решения, свързани с „Кардам/Негро вода 1“ и „Кулата/Сидирокастро“ са по-маловажни. Те също са изключително важни и ако следите как се извършва добавен капацитет, ще се види, че наистина ние получаваме добавен капацитет при реализирането на тези проекти по 53 200 MWh на нашата междусистемна

връзка с Гърция IGB. Доста повече (107 000 MWh) е „Кулата/Сидирокастро“, а изходната точка, която е „Кардам/Негро вода 1“ са 137 000 MWh, което отразява позицията на ЕС за изграждането на вертикални газови коридори. Не случайно както България, така и двете съседни страни ще получим допълнително финансиране, защото при изграждането на тези допълнителни капацитети България наистина ще стане изключително важен фактор за търговията с природен газ. Това ще донесе допълнителни приходи от достъп и пренос през разширената българска газопреносна система, освен това ще се облекчи изключително доставката на природен газ от терминалите в Средиземно море и Егейско море в посока Румъния, Молдова, Украйна, Полша и другите страни от Източна Европа. Изключително важни четири решения и още веднъж завършвам с поздравления към нашите дирекции „Природен газ“ и „Правна“. Благодаря Ви! Минаваме към гласуване. Няма „против“. С четири гласа „за“ и четвъртото решение се приема.

От страна на членовете на Комисията нямаше други въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание член 22, параграф 1, член 23, параграф 1, член 25, параграф 1, член 28, параграф 1 и член 30 от Регламент (ЕС) 2017/459 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределяне на капацитет в газопреносни системи и за отмяна на Регламент (ЕС) № 984/2013

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад относно одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. – „Кулата/Сидирокастро“;

2. Одобрява Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. – „Кулата/Сидирокастро“, като задължава „Булгартрансгаз“ ЕАД да извършва проверка на икономическата целесъобразност на всяко ниво на предлагане на проекта за добавен капацитет при параметрите, посочени в мотивите на настоящото решение.

В заседанието по **точка четвърта** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев, Димитър Кочков.

Решението е взето с **четири гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Александър Йорданов – за, Благой Голубарев – за и Димитър Кочков - за), от които **два гласа** (Александър Йорданов, Благой Голубарев) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

Ал. Йорданов излезе от зала 4.

По т.5. Комисията разгледа доклад с вх. № Е-Дк-548 от 24.04.2024 г. относно **извънредна проверка по документи и на място за изпълнение на условията на Лицензия № Л-135-07/13.08.2004 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия“, издадена на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, разпоредена**

със Заповед на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране.

В връзка със Заповед № 3-Е-42/16.02.2024 г., изменена със Заповед № 3-Е-78/29.03.2024 г. и на основание на чл. 21, ал. 1, т. 44, чл. 75, ал. 2, чл. 76, ал. 1, ал. 2, ал. 4 и ал. 5, чл. 77, ал. 2 и ал. 4, чл. 78, чл. 80 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 10, ал. 1, т. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация във връзка с постъпили в КЕВР множество жалби за лошо качество на електрическата енергия в района на с. Лозен, с. Панчарево, с. Кокаляне, с. Долни Пасарел и с. Железница, беше извършена извънредна проверка на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД (електроразпределителното дружество, дружеството) за изпълнение на условията на издадената му Лицензия № Л-135-07/13.08.2004 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия“.

В изпълнение на заповедта относно проверката на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, работната група извърши следното:

Във връзка с извършваната проверка по постъпили до кмета на район „Панчарево“ и КЕВР жалби на граждани за лошо качество на електрическата енергия в района на с. Лозен, с. Панчарево, с. Кокаляне, с. Долни Пасарел и с. Железница на 19.02.2024 г. се проведе среща с кмета на район „Панчарево“, представители на Комисията и „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД.

На срещата присъстваха следните лица:

1. Евгения Алексиева – кмет на район „Панчарево“;
2. Анжелина Готева - зам.-кмет район „Панчарево“;
3. Васил Ангелов Василев – директор на дирекция „Експлоатация и поддържане“;
4. Йордан Красимиров Тонев – мениджър управление на активи, дирекция „Стратегическо планиране и развитие на мрежата“;
5. Росен Атанасов Асенов – ръководител сектор „Контрол на качеството“;
6. Бойко Трифонов Трифонов – инженер електрически контрол/качество, сектор „Контрол на качеството“;
7. Красимир Стоянов Спасов – ел. монтьор, изграждане/поддържане/ремонт на електропроводни линии и мрежи/ръководител група, дирекция „Експлоатация и поддържане“;
8. Деян Йорданов Иванов - ел. монтьор, изграждане/поддържане/ремонт на електропроводни линии и мрежи/ ръководител група, дирекция „Експлоатация и поддържане“.

Жалбите са относно чести прекъсвания на електрозахранването и ниско напрежение.

Многобройните непланирани изключвания са следствие от техническото състояние и експлоатацията на енергийните обекти. Съгласно чл. 75, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката министърът на енергетиката провежда предварителен, текущ и последващ контрол за техническото състояние и експлоатацията на енергийните обекти. Комисията няма компетентност да следи за техническото състояние на електроразпределителната мрежа и за спазване на изискванията на Наредба № 9 от 9 юни 2004 г. за техническата експлоатация на електрически централи и мрежи.

Уточнено беше, че обхватът на проверката на КЕВР ще бъде свързан с оплакванията относно ниското напрежение на доставената електрическа енергия.

Бяха определени 15 бр. обекти на жалбоподатели, за които членовете на работната група изискаха от „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД да извърши измерване на качеството на доставяната електрическа енергия в съответствие с одобрената от Комисията Методика за отчитане изпълнението на целевите показатели и контрол на показателите за

качество на електрическата енергия и качество на обслужването на мрежовите оператори, обществените доставчици и крайни снабдители, както следва:

1. Александър Борисов - с. Кокаляне, ул. „Александър Генков“ № 2.
2. Красимир Рашев - с. Кокаляне, ул. „Пролет“ № 6 А;
3. Горан Великов - в.з. „Китката“, ул. „Китката“ № 12 А;
4. Милина Николова - с. Кокаляне, бл. 1, ет. 1, ап. 1;
5. Антон Ефимов - ул. „Хан Аспарух“ № 6;
6. Драгомир Горанов - с. Герман, ул. „Градина“ № 37;
7. Валентин Стойков - с. Казичене, ул. „Цар Борис III“ № 12;
8. Росен Маринов - с. Лозен, ул. „Теменуга“ № 1;
9. Марио Георгиев - с. Герман, в.з. „Враня“ ул. „Ливадето“ № 9;
10. Ивайло Йосифов - с. Казичене, ул. „Ал.Стамболийски“ № 47;
11. Ясен Петров - с. Кокаляне, ул. „П. Берон“ № 7;
12. Александър Николов - с. Долни Пасарел, ул. „Димитър Вучков“ № 11;
13. Милина Николова - с. Долни Пасарел, ул. „Хвойна“ № 17 А;
14. Анелия Бобова - с. Долни Пасарел, ул. „Дълга поляна“ № 916 А;
15. Григор Григоров - с. Казичене, ул. „Спас Андреев“ № 10.

I. Предоставена информация

С писма вх. № Е-13-62-20 от 01.03.2024 г., 11.03.2024 г., 29.03.2024 г. са предоставени 15 бр. констативни протоколи с резултати от извършените измервания на стойността на захранващото напрежение за горепосочените обекти.

II. Констатации и резултати от извършените измервания:

1. Констативен протокол № СГ-КЕВР-1/27.02.2024 г. за обект с адрес: с. Кокаляне, ул. „Александър Генков“ № 2, аб. № 9126606074, СТИ № 18045268, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, не е регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

2. Констативен протокол № СГ-КЕВР-2/27.02.2024 г. за обект с адрес: с. Кокаляне, ул. „Пролет“ № 6 А, аб. № 9128307383, СТИ № 18479143, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

3. Констативен протокол № СГ-КЕВР-3/27.02.2024 г. за обект с адрес: с. Кокаляне, в.з. „Китката“, ул. „Китката“ № 12 А, аб. № 9128308168, СТИ № 17936980, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, не е регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

4. Констативен протокол № СГ-КЕВР-4/27.02.2024 г. за обект с адрес: с. Кокаляне, бл. 1, ет. 1, ап. 1, аб. № 9126608001, СТИ № 18066024, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

5. Констативен протокол № СГ-КЕВР-5/27.02.2024 г. за обект с адрес: с. Герман, ул. „Хан Аспарух“ № 6, аб. № 9126406265, СТИ № 17795929, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, не е регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

6. Констативен протокол № СГ-КЕВР-6/27.02.2024 г. за обект с адрес: с. Герман, ул. „Градина“ № 37, аб. № 9126405295, СТИ № 17940539, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, не е регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

7. Констативен протокол № СГ-КЕВР-7/28.02.2024 г. за обект с адрес: с. Казичене, ул. „Цар Борис III“ № 112, аб. № 9126906127, СТИ № 17792656, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, не е регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

8. Констативен протокол № СГ-КЕВР-9/08.03.2024 г. за обект с адрес: с. Лозен, ул. „Теменуга“ № 1, аб. № 9126704220, СТИ № 17795401, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, не е регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

9. Констативен протокол № СГ-КЕВР-10/08.03.2024 г. за обект с адрес: с. Герман, в.з. „Враня“ ул. „Ливадето“ № 9, аб. № 9129701003, СТИ № 17760793, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, не е регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

10. Констативен протокол № СГ-КЕВР-11/08.03.2024 г. за обект с адрес: с. Казичене, ул. „Ал.Стамболийски“ № 47, аб. № 9127006165, СТИ № 17926251, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, не е регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

11. Констативен протокол № СГ-КЕВР-12/08.03.2024 г. за обект с адрес: с. Кокаляне, ул. „Петър Берон“ № 5 А, аб. № 9126607107, СТИ № 17927422, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, не е регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

12. Констативен протокол № СГ-КЕВР-13/08.03.2024 г. за обект с адрес: с. Долни Пасарел, ул. „Димитър Вучков“ № 11, аб. № 9126603171, СТИ № 18679727, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, не е регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

13. Констативен протокол № СГ-КЕВР-14/08.03.2024 г. за обект с адрес: с. Долни Пасарел, ул. „Хвойна“ № 17 А, аб. № 9126604295, СТИ № 17942919, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

14. Констативен протокол № СГ-КЕВР-15/08.03.2024 г. за обект с адрес: с. Долни Пасарел, ул. „Дълга поляна“ № 916 А, аб. № 9126902019, СТИ № 17924542, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, не е регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер;

15. Констативен протокол № СГ-КЕВР-13/28.03.2024 г. за обект с адрес: с. Казичене, ул. „Спас Андреев“ № 10, аб. № 9126604280, СТИ № 17933504, със заключение средните ефективни стойности на захранващото напрежение отговарят на Стандарта, регистрирана моментна флукуация на напрежението от неустановен характер.

Във връзка с гореизложеното и на основание предоставените данни се налага извод, че за възложеното с настоящата проверка измерване на стойностите на захранващото напрежение за горепосочените 15 бр. обекти, качеството на доставяната електрическа енергия отговаря на определените в т.3.2.1.3.2 от Методиката показатели, поради което „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е изпълнило изискванията на т. 3.3.1. от Лицензията.

Изказвания по т.5.:

С. Цеков: В връзка с извършената проверка по постъпилите до кмета на район Панчарево и КЕВР жалби на граждани за лошо качество на електрическа енергия в района на с. Лозен, с. Панчарево, с. Кокаляне, с. Долни Пасарел и с. Железница, на 19.02.2024 г. е проведена среща с кмета на район „Панчарево“, представители на Комисията и

„Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД. Там са прегледани жалбите и те са относно чести прекъсвания на електрозахранването и ниско напрежение.

Бяха определени 15 бр. обекти на жалбоподатели, за които членовете на работната група изискаха от „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД да извърши измерване на качеството на доставяната електрическа енергия в съответствие с одобрената от Комисията Методика.

Видно от предоставените 15 бр. Констативни протокола от електроразпределителното дружество, средните ефективни стойности на захранващото напрежения отговарят на Стандарта. Няма в нито един от предоставените Констативни протоколи отклонение от качеството.

Във връзка с гореизложеното и на основание предоставените данни се налага извод, че за възложеното с настоящата проверка измерване на стойностите на захранващото напрежение за горепосочените 15 бр. обекти, качеството на доставяната електрическа енергия отговаря на определените в т.3.2.1.3.2 от Методиката показатели, поради което „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е изпълнило изискванията на т. 3.3.1. от Лицензията.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 10, ал. 1 и чл. 11 от Методиката за осъществяване на контролните правомощия на ДКЕВР по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги предлагаме на КЕВР да вземе решение, с което да приеме доклада на работната група относно проверка, извършена съгласно Заповед № 3-Е-42/16.02.2024 г., изменена със Заповед № 3-Е-78/29.03.2024 г. на председателя на КЕВР.

Доц. д-р Ив. Н. Иванов: Благодаря, г-н Цеков! Нещата са ясни. Просто всичко отговаря на определените в Методиката показатели. Преминаване към гласуване. Няма „против“. С три гласа „за“ решението се приема.

От страна на членовете на Комисията нямаше въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 10, ал. 1 и чл. 11 от Методиката за осъществяване на контролните правомощия на ДКЕВР по Закона за енергетиката и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-548 от 24.04.2024 г. относно извънредна проверка по документи и на място за изпълнение на условията на Лицензия № Л-135-07/13.08.2004 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия“, издадена на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, разпоредена със Заповед на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране.

В заседанието по **точка пета** участват председателят доц. д-р Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Благой Голубарев, Димитър Кочков.

Решението е взето с **три гласа „за“** (доц. д-р Иван Н. Иванов - за, Благой Голубарев – за и Димитър Кочков - за), от които **един глас** (Благой Голубарев) на член на Комисията със стаж в енергетиката.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Приема доклад относно одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Комотини“;

2. Приема Съвместно решение на енергийните регулатори за одобрение на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Комотини“ – на български и на английски език, неразделна част от настоящото решение.

По т.2. както следва:

1. Приема доклад относно одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Стара Загора“;

2. Приема Съвместно решение на енергийните регулатори за одобрение на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Стара Загора“ – на български и на английски език, неразделна част от настоящото решение.

По т.3. както следва:

1. Приема доклад относно одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. – „Негро вода 1/Кардам“;

2. Одобрява Проекта за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. – „Негру Вода 1/Кардам“, като задължава „Булгартрансгаз“ ЕАД на нивото на предлагане на проекта за добавен капацитет да извърши проверка на икономическата целесъобразност при параметрите, посочени в мотивите на настоящото решение.

По т.4. както следва:

1. Приема доклад относно одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. – „Кулата/Сидирокастро“;

2. Одобрява Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. – „Кулата/Сидирокастро“, като задължава „Булгартрансгаз“ ЕАД да извършва проверка на икономическата целесъобразност на всяко ниво на предлагане на проекта за добавен капацитет при параметрите, посочени в мотивите на настоящото решение.

По т.5. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-548 от 24.04.2024 г. относно извънредна проверка по документи и на място за изпълнение на условията на Лицензия № Л-135-07/13.08.2004 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия“, издадена на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, разпоредена със Заповед на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-549 от 24.04.2024 г., Решение на КЕВР № ПДК-1 от 26.04.2024 г. и проект на съвместно решение на регулаторните органи на Р България и Р Гърция относно: одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Комотини“;

2. Доклад с вх. № Е-Дк-550 от 24.04.2024 г., Решение на КЕВР № ПДК-2 от 26.04.2024 г. и проект на съвместно решение на регулаторните органи на Р България и Р Гърция относно: одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на „Ай Си Джи Би“ АД – „Стара Загора“;

3. Доклад с вх. № Е-Дк-551 от 24.04.2024 г. и Решение на КЕВР № ПДК-3 от 26.04.2024 г. – одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на Transgaz S.A. – „Негро вода 1/Кардам“;

4. Доклад и Решение на КЕВР № ПДК-4 от 26.04.2024 г. – одобряване на Проект за добавен капацитет на точка на междусистемно свързване на газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД и газопреносната система на National Natural Gas System Operator S.A. – „Кулата/Сидирокастро“;

5. Доклад с вх. № Е-Дк-548 от 24.04.2024 г. - извънредна проверка по документи и на място за изпълнение на условията на Лицензия № Л-135-07/13.08.2004 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия“, издадена на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, разпоредена със Заповед на председателя на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
А. Йорданов

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

.....
Б. Голубарев

.....
Д. Кочков

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

РОСИЦА ТОТКОВА

Протоколирали:

А. Фикова - главен експерт

Н. Косев - главен експерт